

GORIŠKI LIST

Izhaja vsak četrtek ob 3. uri popoldne. Ako pade na ta dan praznik, izide dan poprej. Cena listu je: za celo leto 4 K, za pol leta 2 K. Za manj premožne: za celo leto 3 K, za pol leta 1.50. Za Nemčijo je cena K 5, za druge dežele izven Avstrije K 6. — Uredništvo se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Veturini št. 9, kamor je pošiljati rokopise. —

Geslo:

Vse za vero, dom, cesarja.

Upravništvo se nahaja v Semeniški ulici številka 16 II. nadst., kamor je pošiljati naročnino in oglase. Posamezne številke stanejo 8 vin. Oglasi se računijo po petih vrstah, če se tiskajo 1 krat 14 v, če se tiskajo 2 krat 12 v, če se tiskajo 3 krat po 10 v. Večkrat po pogodbi. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Rokopisi se ne vračajo. —

I. letnik.

V Gorici, 26 februarja 1914.

4. številka.

Zavarovanje proti ognju.

Glede na razne ujme, poškodbe itd. od strani ognja, vode, toče itd. imamo skoro po vseh gospodarsko višje stoječih deželah tudi tozadevna zavarovanja. Razne banke in druga zasebna podjetja so že od nekdanj vzela zavarovanja v roke in dandanes je skoro ni hiše, kjer bi ne visela tablica s to ali ono zavarovalno firmo.

Vendar tako splošna ta stvar še ni. Zavarovanje proti ognju je sicer najbolj razširjeno, toda dobijo se vendar še posamezni slučajji, da posestniki sploh niso zavarovani ali pa da so premalo. Posneti se da to iz raznih poročil o požarih, kjer čitamo, da je škoda le deloma krita po zavarovanju, včasih pa naletimo še tudi na ljudi pogorelece, ki od vasi do vasi nabirajo miloščino, da si zopet opomorejo. Nismo proti miloščini in podporam bodisi od strani dežele, države ali posameznih oseb, a dandanes je res zelo nesmiselno, ako kdo prihaja s takimi prošnjami, ko vendar imamo drugih stvari dovolj, ki so bolj potrebne.

Dandanes mora pač biti vsak posestnik zavarovan najmanj proti ognju, če že ni tudi proti drugim nezgodam. Posebno je to važno za one kraje, kjer so hiše s slamo krite kot n. pr. še ravno po naših hribih. Tu je nevarnost pač tako velika, da mora vsak hišni gospodar le s težkim srcem nositi tako odgovornost na sebi. Najmanjša iskrica lahko zaneti največji požar in ogenj vpepeli v par urah celo stavbo z vsemi pritliklinami čisto do tal. Nekateri zavarovalne banke že nočejo takih hiš s slamnato streho niti več sprejemati v zavarovanje, zato bi bilo skoro najbolj umestno, da se take nevarne strehe prepovedo in zabranijo.

Nekateri posestniki ukljub vsem opominom ne zavarujejo svojih hiš. Vse nezgode, o katerih so kedaj čitali ali slišali, jih ne izmodrijo. Tistih par kronic letne zavarovalnine tako strašno vpliva, da raje leta in leta prebiva in spi v hiši v večnem strahu kot bi plačal zavarovalnino. Rajši v gostilno za pijačo, tako sklene še marsikdo in hišica stoji nezavarovana in čaka boljšega in razumnejšega gospodarja.

Poleg takih, ki se branijo zavarovanja proti ognju sploh, so tudi taki, ki se sicer zavarujejo, a le bolj za »tme«. Z največjo silo zavračuje ravno hišo in par malenkosti, vse drugo pusti nezavarovano, ker bi drugače zavarovalnina bila previsoka. Kdo bo plačeval tako visoke svote, saj se opravi tudi z manj. Taki računji so pa gotovo zelo napačni, kajti ako gori, ogenj prav nič ne izbira. Požar pobere vse, kar je zavarovano in kar ni. Navadno se še le potem vidi, kako slabo je bil napravljen račun in kako se je oni obrezal, ki ni zavaroval zadosti visoko svoje posesti.

Teh par vrstic se bode komu morda zdelo odveč, češ, saj je vse zavarovano proti ognju in v naših krajih se kaj takega ne prigodi, kakor se tu opisuje. Reči moramo, da se žalibog ne moremo priklopiti tej misli. Ravno razne prošnje po požaru oškodovanih ljudi, ki niso bili nič ali premalo zavarovani, so nas opozorile na to dejstvo, ki je gotovo vpoštevanja vredno. Bank in zavarovalnih zavodov je dandanes pač dovolj. Ker takih zakonov nimamo, ki bi ljudstvo prisilili k zavarovanju, potem seveda mora vsak sam storiti svojo dolžnost in ukreniti, kar je prav. Vemo, da je še mnogo takih po deželi, ki sploh niso zavarovani. Naj bi se nikdo dolgo ne pomišljal, kajti pri nesreči človek ne ve ne ure ne dneva, kdaj ga doleti.

Deželni zbor.

3. seja.

Tretja seja v tem zasedanju je bila v petek popoldne ob 4. uri. Navzoči so bili vsi poslanci razun bar. Locatelli-ja in dr. Pinaucig-a.

Priglašenih je bilo več predlogov in interpelacij, med temi: predlog posl. Ponton glede spremembe lovskega zakona, ki se je odstopil pravnemu odseku; nujni predlog posl. dr. Gregorina glede nakupa delnic za električno železnico Opčine-Sežana; nujni predlog posl. Dominko v zadevi zboljšanja gmotnega stanja ljudskošolskih učiteljev, ki se je odstopil šolskemu odseku; predlog posl. Fona glede zboljšanja živinoreje ter čebelarstva, ki se je odstopil kmetijskemu odseku; grof Prandi je interpeliral trgovskega ministra v zadevi strožjega izvrševanja vinskega zakona; dr. Podgornik je interpeliral naučnega ministra glede slabega stanja poslopja, v katerem je nameščena drž. višja realka v Gorici; isti poslanec je interpeliral pravosodnega ministra v zadevi poslovnega jezika na sodnih spadalnicah v področje tržaškega višjega deželnega sodišča; isti posl. je interpeliral tudi glede razmer, ki vladajo na tukajšnji postaji drž. železnice ter glede postopanja načelnika te postaje z domačimi delavci; posl. Kovač je interpeliral glede službe na Vipavski želez.; isti posl. je interpeliral dež. glavarja v zadevi težkoč pri izdavanju spričeval o 10letnem bivanju; posl. Fon je interpeliral naučnega ministra v zadevi poneverb pri okrajnem šol. svetu za goriško okolico in glede povračila poneverjenih svot od strani vlade; posl. Mikuž je interpeliral trg. ministra v zadevi telefonske zveze po soški dolini.

Pred prehodom k dnevnemu redu se oglašajo k besedi posl. dr. Franko.

Govornik se pritožuje proti nekaterim govornikom na protestnih shodih zoper davek na vino, češ, da so hujskajoč govorili proti slovenskima odbornikoma kakor da bi tudi onadva bila kriva na tem, da je dež. odbor predložil deželnemu zboru poročilo, v katerem je bilo rečeno, da bodo morali v svrhu kritja primanjkljaja plačevati tudi vinski producenti davek od zasebno použitega vina, katero so sami pridelali, četudi so bili ti govorniki o pravi nameri deželnega odbora poučeni, ki v svojem predlogu popolnoma izključuje vinorejce od plačevanja davka na vino, ki bi je sami pridelali in sami použili. Govornik vpraša deželnega glavarja, ali bi ne bil voljan pojasniti to zadevo v pravi luči.

Deželni glavar je na to vprašanje takoj odgovoril ter konstatiral, da so bili, ko se je ta zadeva v deželnem odboru obravnavala, vsi odborniki za to, da tega davka producenti ne bodo plačevali od lastno pridelanega vina.

Nato se oglašajo k besedi poslanec Fon ter odločno zanika, da bi bil on hujskal proti slovenskima odbornikoma, kojih imen na shodih niti ni omenjal, kar potrđita lahko poslanca dr. Podgornik in Furlani, ki sta bila na shodih navzoča. Sicer, je on mnenja, da šele naknadni dodatek k dotičnemu zakonskemu načrtu o obdačenju vina jasno pove, da bodo producenti oproščeni davka na lastno pridelano in doma použiti vino, dočim iz §§ 3. in 4. tega zakonskega načrta to nikakor ni popolnoma razvidno. Nadalje pravi govornik, da je on in njegova stranka proti vsakemu davku na vino. Davek na vino bi ne bil samo na kvar našim trto-rejcem. Ta davek bi tudi povzročil, da bi zlasti manj imoviti ljudje bolj pahaljali v krčme, kar pa hoče njegova stranka zaprečiti.

Deželni glavar odgovarja Fonu, da tudi njegova stranka ni imela namena

Otok Mokrácija.

Socijalni razgovor.

(Dalje.)

Dretič: In kljub vsej policiji bil bi ti ob denar in premoženje. — Toda, povej mi že vendar enkrat, koliko denara pa imaš. — Treba, da smo previdni, sicer bomo imeli opraviti s policijo.

Šivankič: Kako to?

Dretič: Tukaj na našem otoku, ves, ne sme nikdo imeti nad 200 K. Toliko je vsakomur dovoljeno kot porabna glavnica. Kar je več, velja kot plodnosna glavnica in se mora izročiti državi.

Šivankič: Kaj? — Svoj pošteno prisluženi denar naj izročim državi?

Dretič: Moraš — seveda! — Ker — »lastnina je tatvina«.

Šivankič: To je strašno vendar!

Dretič: In ti se še čudiš? — Že toliko let si socijaldemokrat, torej bi moral vedeti, da je socijalna demokracija vedno povdarjala razlastitev vsega. —

Šivankič: Res; — pa vendar si nisem tako predstavljal te stvari.

Dretič: Potemtakem si delal in kričal z nami le tako tje v dan, ne da bi vedel, zakaj se gre.

Šivankič: Pustimo to! — Kako naj pa spravim sedaj svoj denar na varno?

Dretič: Koliko pa imaš?

Šivankič: Pet tisoč kron.

Dretič: Dve sto kron lahko obdržiš kot porabno glavnico. Drugih 200 kron lahko izročiš meni, ako hočeš, kot porabno glavnico tako, da prevzamem to na svoje ime, ker nimam slučajno ravno sedaj nobenega vinarja več. Ves ostali denar moraš pa izročiti državi, sicer te vtaknejo v prisilno delavnico, ako bi prišla policija pri hišni preiskavi temu na sled.

Šivankič: Tri sto zelenih, — to niso šale!

Dretič: Kaj hočeš, — smo pač na srečnem otoku — Mokráciji!

Šivankič: Ne, kaj takega bi si pa jaz nikdar ne bil mislil. — O, zakaj nisem rajši ostal doma v Zagačniku pri ženi in otrokih!

Dretič: Da, mnogo pametneje bi bilo! — Sja bi bil moral kot star socijaldemokrat že naprej vedeti, da tu na Mokráciji ne more biti drugače, nego je. — Toda, jaz bi nekaj predlagal. Sit sem namreč že tega suženjskega življenja. Skrijva torej kam tvoj denar, morebiti se naka s časom ponudi ugodna priložnost, da pobegneva odotod.

Šivankič: Kaj ugodna priložnost!

— Kar na prvo ladijo se vkrcava in se odpeljeva proti domu.

Dretič: Prijatelj, to še vedno ne veš, kje si! — Kdor hoče od tukaj proč, mora imeti za to dovoljenje od države, katere last je njegova delavna moč. Vrh tega ti pa še policija preišče vse žepe, da ne bi morda odnesel seboj kaj denarja.

Šivankič: Bes te lopi, — kar je preveč je pa preveč!

Dretič: Dragi moj, — na Mokráciji smo, kjer se socijaldemokratska načela praktično izvršujejo.

Šivankič: Kaj mi je torej storiti?

Dretič: Najprej, veš, zakopajva skrivaj kam tistih 4600 kron, potem

pojdem jaz v gostilno po malo jedi in pijače, da se okrepčava.

Šivankič: Kaj nimaš sam svoje kuhinje in kleti?

Dretič: I, Bog ne daj! — Kaj takega nima tukaj pri nas nikdo sam! — Vse to dobivamo tukaj iz državne kuhinje. Za vsakih 100 oseb je po ena gostilna iz katere dobivamo jedi in pijače.

Šivankič: Je-li dobra postrežba?

Dretič: No, kar se tiče jedi, ni kaj reči. Vendar bi mi bilo mnogo ljubše, ako bi bilo tako, kakor v Zagačniku, kjer mi je žena kuhala, ki je natanko vedela, kaj mi dopade in kaj ne. — Pijačo imamo pa presneto slabo; neka nevžitna in ostudna brozga je od piva.

Šivankič: Zakaj si pa ne daš primesti pijače iz katere druge gostilne?

Dretič: Ker ne smem. Vsakdo se mora držati tiste gostilne, ki mu jo je določila država. Sicer bi mi pa tudi malo pomagalo, ako bi šel v drugo gostilno, ker dobivajo povsod pivo le iz državne pivovarne.

(Dalje pride.)

s takim davkom pospešiti obiskovanje krčm; proti temu je tudi ona. Deželni odbor je predložil ta zakonski načrt deželnemu zboru edino le zato, da bi priskrbel deželni novih virov, katerih neobhodno potrebuje v kritje primanjkljaja. Če vedo gospodje za druge vire, pa naj jih naznanijo, saj je odvisno od deželnega zbora, ali sprejme novi zakon ali ne.

Posl. Fon je nekako razburjeno deželnemu glavarju zaklical, naj ne polemizira s predsedniškega mesta z njim, marveč naj vodi dalje razpravo, na kar mu je dež. glavar rekel, da je njegova dolžnost, tudi s predsedniškega mesta braniti deželni odbor pred nesnovanimi napadi.

Ko je posl. dr. Podgornik opomnil, da je tudi brez naknadnega dodatka iz §§ 3. in 4. popolnoma razvidno, da bi bili producenti oproščeni vinskega davka, je bila ta debata zaključena in zakonski načrt o davku na vino, ki je tvoril prvo točko dnevnega reda, o katerem je poročal posl. dr. Flego, je bil izročen odseku.

Tozadavnim odsekom so se izročila tudi sledeča poročila deželnega odbora:

Poročilo o zajetju posojila za nakup delnic železnic Gorica-Červinjan-Belvedere in Gorica-Ajdovščina. — Poročilo o zakonskem načrtu glede učnega ustroja realk. — Poročilo o zakonskem načrtu glede uvedbe občinske davščine na javne zabave v korist ubožnih zalogov občin. — Poročilo o zvišanju prispevka za popravo ceste ob Macerini.

Poročilo o prispevku za vodne naprave v Fjumičelu. — Poročilo o podaljšanju podpore za cesto Kopriva-Vipolže.

Poročilo o deželnem prispevku za zgradbo železnice Ronke-Tržiška luka. — Poročilo o deželnem prispevku za zgradbo železnic Gorica-Červinjan. — Poročilo o deželnem prispevku za zgradbo ceste Belvedere-Gradež.

Odobril se je sklep deželnega odbora, s katerim se je sklenil izplačati prvi obrok zapadle deželne podpore za zgradbo ceste Dolenja Trebuša-Gorenja Trebuša-Čepovan.

Ravno tako se je odobrila sklep deželnega odbora, s katerim se je nakazala nagrada finančnim organom, ki jim je bilo poverjeno pobiranje deželnih doklad na užitnino tekom leta 1912.

Nato se je prečitela cela vrsta poročil raznih odsekov o raznih prošnjah za podpore (dnevni red je obsegal namreč 100 točk), ki so bila brez govora vsprejeta v smislu, kakor so jih predlagali dotični odseki. Le pri poročilu o prošnji avstro-ogrski šole o Aleksandriji, za katero je predlagal peticijski odsek 50 K podpore in pri poročilu o prošnji avstr. kat. društva v varstvo deklet v

Kajiru se je vnela majhna debata, katero je povzročil posl. Furlani, povdarjajoč važnost teh institucij. Vsled tega se je zvišala podpora avstro-ogrski šoli v Aleksandriji od 50 na 100 K. Druga prošnja pa se je vrnila zopet odseku.

Do daljše debate pa je prišlo pri poročilu o prošnji kapucinskega samostana v Gorici glede podelitve podpore v kritje dolga, napravljenega za zgradbo cerkve. Peticijski odsek je predlagal prehod na dnevni red preko te prošnje.

Posl. Rojec pa je predlagal, naj se dovoli podpora v znesku 1000 K, če že ne po dnaslovom kot prispevek za gradnjo cerkve, pa vsaj iz humanitarnih ozirov, ker oo. kapucini preživijo na leto veliko število ubogih dijakov in drugih revežev, ki dobivajo skozi leto in dan pri njih kosilo in večerjo in drugo.

Posl. dr. Gregorčič je bil mnenja, naj se dovoli vsaj 2000 K, povdarjajoč humanitarno delovanje oo. kapucinov in in pa tudi zaradi zgradbe nove cerkve, ki je mnogo doprinesla k lepšavi mesta. Če ne prav precej in vse naenkrat pa vsaj čim prej mogoče.

Posl. dr. Rebutla je predlagal, naj se prošnja odstopi deželnemu odboru v blagohotno uvaževanje, ker ima deželni odbor v take svrhe dovoljeni kredit 5000 K, a posl. dr. Gregorčič je predlagal, naj bi se ta kredit povišal za 1000 K, dočim je bil posl. dr. Rebutla mnenja, da se bode moral ta kredit zvišati vsaj na 10.000 K. Obveljal je končno predlog posl. Rebutla.

Dovolile so se namreč na predlog odsekov sledeče podpore:

Županstvu Volče za vodovod v Selu se dovoli 130 K. — Podpora županstvu Ponikve-Klavže se zviša za 300 K. — Županstvu Medana in Biljana se dovoli v svrhu gradbe ceste Dobrovo-Medana-Fojana 1200 K. — Županstvu Vrtovin za zgradbo vodnjaka se dovoli 800 K. — Mlekarski zadrugi na Idrskem v kritje stroškov pri zgradbi mlekarne in nakupa mlekarskega orodja se dovoli 2000 K. — Društvu državnih uradnikov za zgradbo uradniških stanovanj 8000 K. — Iderski mlekarski zadrugi se dovoli 400 K. — Županstvu v Kanalu za kanalizacijo se dovoli 825 K. — Županstvu Renče za napravo vodnjaka v frakciji Mrljaki se dovoli 1500 K. — Županstvu Žaga za zgradbo vodovoda pri Šekelnih se dovoli 800 K. — Zviša se deželni prispevek za zgradbo ceste Lokvica-skladovna cesta Miren-Opatjeselo. — Odkloni se prošnja za podporo županstvu Šebrelje za postavitev javne tehnice. — Županstvu Podgora za zgradbo vodnjaka v Podsobotinu se dovoli 875 K. — Županstvu Renče za zgradbo vodnjaka v Ozrinju se dovoli 500 K. — Uprav-

nemu odboru iz Sovodenj za zgradbo dveh vodnjakov v Gabrijah se dovoli 2175 K. — Obnovi se podpora za zgradbo kapnice v Štanjelu (1350 K). — Vinarskemu in sadjarskemu društvu v Rihemberku 200 K. — Vinarskemu in sadjarskemu društvu v Kamnjah 150 K. — Vinarski zadrugi v Šempasu 400 K. — Sadjarskemu društvu v Komnu se dovoli 200 K, če predloži račun leta 1910., 11., 12. in 13. — Brijski podružnici »Goriškega kmetijskega društva se dovoli 100 K. — Zvezi proti kupčiji z dekleti se dovoli 250 K. — Avstrijskemu vinorejskemu društvu na Dunaju se dovoli 50 K. — Pogorelcem v Kalu se dovoli 800 K, za vodovod v Karnečinah na Bukovem 500 K, županstvu na Trnovem za napajališče 100 K, za most čez Veliki potok v Gabrijah 1000 K, pogozdovalnemu društvu v Bovecu 200 K, za spomenik pri Aspernu 50 K.

Nato je sledilo utemeljevanje samostojnih predlogov.

Predlog posl. Rojca, ki se tiče uvedbe zakona o učnem jeziku na ljudskih in meščanskih šolah, se je izročil šolskemu odseku.

Predlog posl. Rojca v uvedbi realčnega vprašanja v Furlaniji se je odstopil kmetijskemu odseku.

Predlog posl. Rojca uvedbe realčnega zakona se je odstopil šolskemu odseku. — Ta zadeva je tvorila 3. točko dnevnega reda petkove seje. Predloženo je bilo namreč od strani deželnega odbora poročilo o zakonskem načrtu glede učnega ustroja realk, ki je bilo že poprej pripravljeno nego je to predlagal posl. Rojec.

Predlog posl. Rojca glede ustanovitve dež. zavarovalnice proti škodam po požaru in toči ter deželne zavarovalnice za življenje se je odkazal odseku. — Ob utemeljevanju tega predloga je opomnil dež. glavar, da se je že prejšnji dež. odbor s to zadevo pridno bavil in da tudi sedanji dež. odbor skrbno to zadevo proučuje in da ni še dolgo, ko je došel dež. odboru od nižavstr. dež. odbora, kjer se taka zavarovalnica že nahaja in na katerega se je že obrnil goriški deželni odbor v ti zadevi, ugoden odgovor.

Poljedelskemu odseku se je izročil predlog posl. Furlani tiče se ustanovitve srednjega vinorejskega društva in njegovih podružnic v naši deželi.

Dr. Pettarinov predlog glede ustanovnega razpravljanja zakonskega načrta ki se tiče pravnih razmer občinskih uslužbencev, se je odstopil pravnemu odseku.

Predlog istega poslanca za ustavno razpravljanje zakonskega načrta, ki se tiče končne ureditve pravnih razmer učitelstva ljudskih in meščanskih šol se je odstopil šolskemu odseku.

komaj o kakimi 200 kronami namenjenimi za stavbo cerkve, oziroma za razširjenje stare, kakor se je prvotno nameravalo. Edinole zaupanje v Boga nam je dajalo pogum!

Delo se je pričelo 18. maja 1910 in sicer s podiranjem male hišice in cvetličnjaka, da se razširi čez isti prostor cerkev. Temeljni kamen je bil položen 14. junija 1910.

Ker so pa bili ostali zidovi stare cerkve tako slabi in razrušljivi, se je moral prvotni načrt spremeniti v načrt zidave cele nove cerkve. 8. avgusta so bili vsi ostariji s cerkvi vred porušeni. Milo se nam je storilo ob pogledu na razvalino, na kraj, kjer je tisoč in tisoč vernikov prejemale milosti in dobrote, zajemalo tolažbo v žalosti, iskalo duhovno prerajenje in čiščenje v zakramentu sv. pokore. Stara cerkev je bila dozidana in posvečena 7. septembra 1596. S vprašujočim in nekako plahim pogledom pa smo se tudi v prihodnost ozirali, kedaj in kako bo vz-

Preko predloga posl. Rojca glede zvišanja števila članov finančnega odbora od 7 na 9 se je prešlo na dnevni red.

Nato je odgovoril vladni zastopnik na tri interpelacije, stavljene v prejšnjih sejah, med temi na ono posl. Kovača v zadevi poštnih razmer nastalih v Vipavski dolini vsled uvedbe avtomobilne poštne vožnje med Gorico in Postojno. Avtomobilna poštna vožnja ostane sicer nespremenjena, da se pa pride v okom vsled te vožnje nastalim nedostatkom glede poštnih pošiljatev, bode deloma s tem poskrbljeno, da bode odslej tudi Vipavska železnica vozila pošto. Kar se tiče pa druge interpelacije, tiče se telefonske zveze po Vipavski dolini, je bil odgovor negativen.

Ko so se prečitale še gorenavedene interpelacije se je seja zaključila in prihodnja napovedovala za včeraj.

Politični pregled

Državni zbor.

Z Dunaja poročajo, da se snide državni zbor 5. marca.

Nova ministra.

Kakor poročajo dunajski listi, misli vlada še pred sklicanjem državnega zbora izpopolniti mesto finančnega in poljskega ministra-rojaka. Za finančnega ministra bode brzkone imenovan sedanji namestnik v Galiciji, vitez Korytovski, za poljskega ministra pa predsednik poljskega kluba, dr. Leo.

Češka pogajanja

so kot zavožen voz. Nikamorsene pride, kar danes sklenejo zastopniki obeh narodnosti, to jutri že več ne velja. Predlogov, ki jih pred časom nemški zastopniki podpisali, se isti Nemci sedaj branijo in nečejo priti riti k posvetoivanjem. To je že drugič, da se Nemci odtegujejo spravnim konferencam potem pa kričijo, da se jim godi krivica.

Kranjski deželni proračun

izkazuje 7.879.167 K potrebščin in 3.702.528 K pokritja. Primanjkljaj znaša torej 4.176.639 K.

Koroški deželni proračun

izkazuje 7.517.347 K stroškov, dohodkov pa 6.831.910 K. Primanjkljaj znaša tedaj 685.437 K. Razun tega ima koroška dežela koncem l. 1913 čedno svoto 11.956.609 K dolga.

Sestanek našega in laškega zunanjega ministra.

Uradni listi javljajo kot zanesljivo vest, da se sestaneta naš zunanji minister grof Berchtold in laški zunanji minister Di San Giuliano dne 14. aprila t. l. v Opatiji. Sestanek bode imel seveda veliko politično važnost in bode trajal do 20. aprila.

Kapucinska cerkev v Gorici.

»Dilexi decorem domus tuae«: Ljubil sem lepoto tvoje hiše, je klical kraljevi pevec, David, v svojih pesmih. Neizmerno se ej radovalistivenčami pevec, ko je bil dodelan nov stalen šotor na Sijonu. Z velikansko slovesnostjo je dal prenesti skrinjo zaveze v nov šotor. Na harfe brenkajoč je slavil Boga v pričo ljudstva. S tem je pokazal svojo ljubezen in gorečnost za čast božjo. O kako mu je srce radosti poskakovalo, ko je v duhu naprej gledal, da bodo od sedaj Izraelci z večjo vnemo in pobožnostjo Boga slavili in poveličevali v novem šotoru.

Toda kaj li ima opraviti ta uvod s kapucinsko cerkvijo v Gorici? Pač res, da se niti od daleč ne morejo primerjati sinovi sv. Frančiška, kapucini, s tem razsvetljenim možem po srcu božjem, s tem za čast božjo vnetem kra-

ljem. Vendar pa se predrzemo in si dovolimo svoje veselje javno izraziti, ko vidimo, da je novo naše svetišče, posvečeno Bogu in Mariji večji del dokončano. Dokončano je vsaj v najpoglavnejših in bistvenih rečeh in to s pomočjo božjo in preblagih dobrotnikov, ki so, oziraje se na namen svete stavbe, oziraje se pa tudi na one prednike, ki so pomagali sv. Frančišku ašiskemu tvoje cerkev popraviti, tudi nam prihiteli na pomoč. Z veseljem in hvaležnostjo bilježimo da sta bila 13. svečana t. l. zadnja dva oltarja, ki sta še manjkala, dokončana in postavljena namreč: oltar sv. Jožefa in sv. Antona.

Ne moremo se dosti zahvaliti božji previdnosti, ki nam je naklonila blagih dobrotnikov v teku zidave in pozneje. Skrbelo je predstojnika samostana, preč. P. Lina Prah, ko se je lotil l. 1910 ogromnega podjetja, kako in odkod dobiti v prevdarku določeni denar. Samostan je v pričetku razpolagal

rastla nova hiša Gospodova, kedaj se bo zopet odprl vernikom vir milosti.

Vendar, zavedajoči se, da je delo namenjeno v čast božjo smo v Gospoda zaupali in od njega pričakovali pomoči in blagoslova. Začelo se je dvigovati zidovje nove cerkve po lepem načrtu, ki kaže v vsem obsegu enotnost, lepo sorazmernost. Za trud in skrb pri zidavi se moramo zahvaliti še posebno zidarskemu podjetniku g. Mozetiču. Kakor zidovje, tako so rasli tudi stroški od dne do dne pri obilnem številu delavcev, ki so se gibali in delali, kakor mravlje. Pričeli smo trkati na srca blagih dobrotnikov. In res odzvali so se, odprli srce in roke, eni z denarjem, drugi z dejanjem. Prihiteli so dobri okoličani, kmeti iz Štandreža, Sovodenj, Bilj, Vrtojbe, Bukovice, Št. Petra, Podgore, zastojni privažajoči nov material za zidavo, odvažajoči starega porčte cerkve. Pomagali so višji in nižji, premožni in revni vsak po zmožnosti in mogočnosti. (Konec prih.)

Naši odnošaji do Romunije

vsled ponesrečenih pogajanj grofa Tisze gofovo niso pridobili. Iz Romunije se slišijo razni nezadovoljni glasovi, nekateri listi v romunskem kraljestvu pa so še zadovoljni, da se ni ustreglo Romunom, češ, tako bodo vsaj vedno na straži proti mažarskim pritiskom.

Ogri in Romuni.

Kakor je znano, živi na Ogrskem okoli 3 milijone Romunov, ki po zaslugah raznih mažarskih napetežev nimajo seveda niti najmanjših pravic. Vse je mažarsko, povsod ukaže le mažarski magnat. To seveda slabo vpliva na razmere z romunsko državo, ki meji na Ogrsko. Zato so višji krogi ministerkega predsednika grofa Tisza nekako prisilili v to, da se je začel pogajati z ogrskimi Romuni, da bi se na ta način njih stališče nekoliko izboljšalo. Pogajanja so ostala seveda brezuspešna. Tisza je dejal v ogrski zbornici, da so Romuni za čisto romunske kraje zahtevali romunske uradnike in tega vladajoči oholi mažarski magnatje ne le Romunom, ampak tudi Hrvatom, Slovakom in drugim nečejo dovoliti.

Zakonski načrt za civilno poroko v Italiji propadel.

Pri glasovanju o zakonskem načrtu za uvedbo civilne poroke, ki ga je vložil Finochiarì Aprile v sporazumu z ministerskim predsednikom Giolittijem, je Giolitti doživel popoln poraz. Zakonski načrt je popolnoma propadel.

Rusija se oborožuje.

Kakor listi poročajo misli Rusija res prav izdatno pomnožiti svojo armado. V najkrajšem času postavi pod orožje štiri nove vojaške kore, to bi bilo 32 novih polkov.

Albanska deputacija pri Wiedu.

Po dolgem zavlačenju in odlašanjju je prišla vendar toliko pričakovana albanska deputacija do princa Wieda. Dne 21. t. m. so prišli albanski odposlanci v Neu-Wied in tam prosili pri princu za avdijenco, v kateri so mu ponudili prestol in krono albansko. Pozdravni govor je imel znani Esad paša, eden največjih albanskih lisjakov, in sicer v albanskem jeziku, katerega seveda novi kralj prav nič ne razume. Princ Wied se je zahvalil lepo po nemško, le na koncu je zaklical: rko! Skgy-enie, kar se pravi baje: živela Albanija. Po sprejemu so bili albanski gospodje povabljeni na čaj, na kar so se dali še fotografirati za kinematograf. Esad paša je za svoje posebne »zasluge« dobil naslov »ekscelencia«. S tem cerimonijami je seveda začela šele albanska igra, kajti glavno dejanje se bo odigralo po prihodu princa Wieda v Drač. Kakor rišejo nekateri albanske razmere, bo gotovo žalostna, kar se tam doli pripravlja, četudi nekaterim točkam ne manjka nekoliko smešnega značaja.

Napad na angleškega podkralja v Egiptu.

V Egiptu so napadli politični sovražniki angleške vlade vlak, v katerem se je vozil podkralj Lord Kitchener. Na progo so naložili tramovja, da bi vlak skočil s tira, toda njih nakana je bila pravočasno opažena in nesreča odvrnjena.

Darovi.

Jubilejni darovi za »Slovensko sirotišče«:

P. n. gg. Blaž Bevk v p. 30 K.

Sklad »Slov. sirotišča«:

V Šmartnem se je nabralo 57 K 70 vin., v Št. Mavru 22 K 46 v, v Rozentalu pri Gorici 10 K 90 v, v Krajni vasi, v Skopem in v Koprivi 29 K 90 v.

Za »Šolsko Domo«

so plačali predsedništvu: Ivan Okretič, dvorni svetnik 5 K; Anton Levpušček v Pevni 1 K; Zora Janež v Ameriki 1 K 80 h; Josip Pavletič, stolni župnik 20 K; Josip Golja, župnik v p. 10 K; Matijevič v Gorici za II. semester 15 K; Pinter in Lenard v Gorici 5 K; Blaž Rebek, drvar 2 K.

Mesečnino za januar so plačali: Viktor Bežek, ravnatelj 5 K; Fran Bitežnik, vodja 2 K; Leopold Bolko, veleposestnik 10 K; dr. Ivan Bratina 1 K; Anton Cigoj, drž. uradnik 3 K; dr. Anton Dermota, odvetnik 2 K; dr. Ivan Eržen, zdravnik 2 K; Anton Fon, trgovec 2 K; Josip Fon, državni poslanec 10 K; Anton Fras, šolski svetnik 5 K; Anton Gvaiz, profesor 2 K; Hedžet in Koritnik, trovca 2 K; Teodor Hribar, trgovec 8 K; Andrej Ipavec, profesor 3 K; Ivan Kalin, računski revident 2 K; Milton Klavžar, živinorejski nadzornik 2 K; dr. Ivan Kobal, stolni vikar 2 K; Jernej Kopač, svečar 2 K; Ivan Košnik, profesor 2 K; Rudolf Lavrenčič, profesor 2 K; dr. Peter Medvešček, odvetnik 2 K; Ivan Mercina, cesarski svetnik 3 K; Gustav Novak, šolski svetnik 2 K; dr. Ivo Novak, odvetnik 4 K; dr. Anton Papež, profesor 2 K; dr. Frančišek Pavletič, odvetnik 6 K; dr. Josip Pavlin, okrajni š. nadzornik 3 K; Franc Plohl, šolski svetnik 3 K; dr. Karol Podgornik, odvetnik 5 K; Svetoslav Premrou, vodja 2 K; Ferdinand Sfiligoj, denarničar 1 K; Franc Šetnjar, kancelist 2 K; Anton Šantel, šolski svetnik 5 K; dr. Peter Šorli, stolni vikar 1 K; Albert Šubic, profesor 1 K; Andrej Tabaj, katehet 2 K; Ivan Tabaj, profesor 2 K; Adolf Urbančič, mesar 1 K; Fran Žnideršič, ravnatelj 6 K.

Dalje so plačale gospe: Antonija Hrovatin, nadučiteljica 2 K; Marija Kopač, svečarjeva 5 K; Milena Papež, profesorjeva 1 K; Berta Pavletič, odvetnikova 2 K; Avgusta Šantel, šolskega svenika 1 K.

Srčna hvala vsem blagim dobrotnikom!

Novice.

Novo glavo smo oskrbeli našemu listu. Naše ljudstvo na deželi z veseljem čita »Goriški List«. To nam dokazujejo priznalna pisma in pa število naročnikov, ki raste dan na dan.

Za agrarnega komisarja je imenovan okrajni nadkomisar na tukajšnjem okrajnem glavarstvu g. dr. Baltič.

Imenovanje. — Gosp. dr. Ernest Merkel, c. kr. policijski konceptist v Trstu je imenovan za c. kr. policijskega komisarja.

Deželni zbor. Deželnozborska seja, ki je bila določena za včeraj, se vrši danes popoldne ob 4. uri.

Knjige »Matice Slovenske« so ravnokar došle. Goriški člani jih dobé na Corso Verdi št. 17, II. nadstropje. Za širše občinstvo ima daljši roman »Gospodin Franjo« precej privlačnosti, ker nam s prav pripovedno obširnostjo riše dogodke po okupaciji Bosne okoli l. 1882. Drama »Tekma« je bolj za izobražene kroge. Mencigerjeve spise pa bode gotovo rad čital tudi priprost človek. Hrvaške narodne pesmi bodo posebno učeči se mladini dobrodošle, za učene kroge pa je »bibliografija« in »narodne pesmi«. Celotno so knjige tiste štiri kroge prav gotovo uredne, četudi vsakega vsako delo ne zanima.

O poneverjenju v »Centralni posojilnici« pišejo nekateri listi grozne stvari, katerih sami ne verujejo, zato se nam vidi potrebno, podati prijateljem in interesentom tega denarnega zavoda sledeče stvarno pojasnilo:

Podrejen knjigovodja Leopold Kodrič je zapustil svoje mesto pod sum-

ljivimi znaki. Dasi ni imel z blagajno in drugimi denarnimi posli stika, je načelstvo vendar takoj dalo pregledati blagajno, depozite, menice in vse knjige. Preiskava je dognala, da so blagajna, depoziti in menice povsem v redu in nema zavod na to stran najmanjše škode. Iz knjig in po nekaterih osebah se je pa doznalo, da je Kodrič poneveril denar, kateri so mu znanci izročili z namenom, da ga odda na pristojnem mestu v posojilnici, dalje da je falzificiral podpise v dveh vložnih knjižicah ter izvalil od nekaterih strank po zvišjači najemščino od posojilnične hiše »Za gradom«. Kolikor do danes znano, ne doseže ta škoda niti 3000.— K (Tri tisoč kron), in vprašanje nastane, kdo bo moral to škodo trpeti. Sodnijska preiskava, ki se vrši, bo vse to natančno dognala. O izidu te preiskave izide svoječasno vestno poročilo.

Za »Centralno posojilnico« v Gorici, dne 19. februarja 1914:

prof. I. Berbuč, l. r.
predsednik.

Dr. Ivo Novak, l. r.
odbornik.

Vladni svetnik Franc Leban, l. r.
podpredsednik.

Muzejsko društvo za Goriško v Gorici. Občni zbor Muzejskega društva za Goriško se bo vršil v četrtek, 12. marca, ob 8. uri zvečer v hotelu pri »Zlatem Jelenu«. Odbor vabi nove člane in prijatelje Narodnega muzeja, naj se mnogoštevilno udeležijo zborovanja.

Dopis mladeniča z dežele. Lepo in zdravo čtivo je koristno za vsakega človeka. Tako čtivo pa najdemo v knjigah družbe Sv. Mohorja. Sedaj je zadnji čas, da se oglasijo oni, ki jih hočejo naročiti. Nič manj priporočljivo čtivo pa najdemo tudi v »Goriškem Listu« na katerega bi morala biti naročena vsaka hiša ravno tako kot na knjige družbe Sv. Mohorja. — Vse skupaj stane le pet kron na leto, kar pač lahko vsakdo žrtvuje v svoj pouk in v svojo izobrazbo.

Po dvamesečnem tiskarskem štrajku, v katerem času je trpela jako mnogo reklama, bodisi po časopisju, lepakih ali letakih, more kinogledišče »Central-Bio« v Gorici beležiti le napredek, kar jasno dokazuje, da nudi to gledališče v resnici pravi užitek in spočitek kakor tudi razvedrilo po umornem dnevnem delu. Skoro brez reklame si je znalo to podjetje pridobiti goriško občinstvo, ki na glas priznava temu gledišču prednost v vsakem pogledu. Poleg tega se nahaja vodstvo »Central-Bio« v stisku z največjimi dunajskimi tvornicami za filme, ki so se prednašali tudi onstran oceana z največjim vspehom.

Razglas. — Da se občinstvo obvaruje pristojbinskih prestopkov razglašajo se, da so glasom ravno izdanega razpisa c. kr. finančnega ministerstva ne le prošnje za napravo ali prepis telefonskih naročniških postaj, temveč tudi vse vloge kolekovini podvržene (1 K od pole) s katerimi se zaprošajo prenesti ali podajo odpovedi obstoječih postaj, nadalje vse vloge za znižanje, povrnitev, odmor itd. naročniških pristojbin ali drugih vplačil iz enakim kolekom so opremiti tudi vloge, s katerimi se pospešuje rešitev kolekovini podvrženih vlog.

Pripomnja se, da se more pod v tar. poz. 75 lit. b, pristojbinskega zakona omenjenim javnim zavodom, upravam cerkvenega premoženja in občinam na tem mestu zakona dovoljeno oproščanje od pristojbin, glede za nje namenjenih tel. postaj tedaj priznati, ako se gre za tel. postaje, katere služijo krajevemu prometu izključno delokrogu teh naročnikov, ter niso v pretežni me-

ri določene za pogovore, kateri se tičejo zasebnih ali premoženjskih razmer teh oseb, rent in preodstatkov od istih, posebno tudi ne obratovanja industrijskih podjetij.

Opczarjamo na oglas gosp. L. Rijavca, krojaškega mojstra, ki je odprl novo krojašnico v Gorici v Gosposki ulici št. 25, in pa na oglas g. Vuge et Comp., ki je otvoril veliko trgovino izgotovljenih oblek v Raštelju. Priporočamo!

Kužne bolezni na Primorskem. Uradni list naznanja na Primorskem sledeče kužne bolezni: Kuga na gobcu in parkljih v Vrtovinu in v Trstu. Črnica v Velikem dolu. Smrkavost v Trstu. Garje v koperskem in lošinskem okraju. Svinjska kuga najbolj v voloskem okraju v Istri. Rožavila v Klancu, v Poreču in v Komnu.

Deja v tržaški luki prav pridno napredujejo. Marsikaj se je že prevredilo in predelalo z ozirom na vedno večji promet. Sicer je tudi potreba v tem oziru vedno večja, ključki, ki rabijo za nakladanje in razkladanje blaga, morajo biti urejeni po novih zahtevah, drugače Trst ne bi mogel več konkurirati z drugimi trgovskimi mesti.

Razveljavljenje dveh deželnozborskih mandatov v kranjskem deželnem zboru. Kranjski deželni zbor je v svoji torkovi seji razveljavil mandata poslancev Lavrenčiča in Mazelleta iz postojnskega oziroma iz novomeškega volivnega okraja.

Belokranjska železnica. Določil se je že dan za otvoritev Belokranjske železnice in sicer se bo vršila otvoritev 1. maja tega leta.

Socialistično glasilo »Zarja«, ki se tiska v »Učiteljski tiskarni« v Ljubljani, ne bo več izhajalo kot dnevnik, marveč le še dvakrat na teden.

Strokovni tečaji na kmetijski šoli na Grmu. Ravnateljstvo kmetijske šole na Grmu priredi v prihodnjem mesecu sledeče tečaje: 3. in 4. marca živinorejski in mlekarski tečaj; 5. in 6. marca sadjarski tečaj; 9. in 10. marca vinogradniški tečaj; 11. do 13. marca kletarski tečaj. Kdor namerava udeležiti se enega ali več teh tečajev, naj to takoj koj sporoči po dopisnici ravnateljstvu omenjenega zavoda.

Novo mornariško poslopje v Pulju. V Pulju bodo sezidali novo, obširno poslopje za poveljstvo mornariškega arsenala. V tem poslopiju bodo nastanjeni vsi uradi, ki so v zvezi z ladjedelstvom. Stroški tega poslopja bodo znašali baje okoli 2 in pol milijona kron.

Pomiloščjenje. Cesar je odpustil 84 kaznjencem ostanek kazni in sicer v kaznilnici v Mariboru 8, v Gradcu 4, v Kopru 7, v Gradišču 4 in v ženski kaznilnici v Begunjah 4.

100letnica največjega sina Hrvatske in gotovo tudi največjega moža med Jugoslovani, znanega celemu svetu, škofa Josipa Jurija Strossmayerja, se bo slavila prihodnje leto. Strossmayer je bil rojen leta 1815 v Osieku. Gotovo bodo Hrvati stoletnico kar najslovesnejše obhajali in se jim bomo tudi Slovenci po svojih skromnih močeh pridružili.

Dvoletna vojaška služba. Z ozirom na prihodnje nabore bode omenjeno, da se mora vsakdo, ki hoče biti deležen te dvoletne vojaške službe, za to olajšavo pravočasno zglasiti, najkasneje pa pri naboru. Kdor to zglasitev opusti, ta izgubi tudi pravico do dvoletne službe in mora služiti tri leta.

Abstinenčni govornik p. Elpidius se je mudil te dni na Štajerskem. Njegova predavanja so povsod mnogoštevilno obikana. Naj govori v svetli dvoletni inteligentni gospodi ali zvečer pred zbranim ljudstvom v cerkvi, povsod se kar gnete poslušalcev. Toliko poslušal-

cev gotovo ni imel še nobeden sodobni govornik.

Posojilo štajerske dežele. Štajerska dežela je najela večje posojilo v znesku 10 milijonov kron.

Poštna tatvina v Gradcu. Na glavnem kolodvoru v Gradcu se je zgodila v petek ponoči drzna poštna tatvina. Okoli 1 in četrt po noči se tam srečata brzovlaka iz Trsta in z Dunaja. Med tem ko je poštni sluga nakladal poštno vrče s pismi itd. na vozove, so mu trije zlikovci odnesli eno vrče. Tatvino so kmalu zapazili, ptičke so pa prijeli šele drugi dan. Dva sta za ukradeni denar, ki je bil v pismih, začela že na vse zgodaj piti v bližnji gostilni, kjer so ju tudi zasačili. Eden je bil še bolj predrzen in po storjeni tatvini je v mesto gredé opozoril prvega policaja na straži, da je na kolodvoru bilo nekaj ukradeno. Tekom sobote so zasegli že vse te capine, katerih je bilo menda skupno pet in v zaporu sedaj premišljujejo svoje čedno dejanje.

Štediti je začela železniška uprava, kakor čitamo v nekaterih listih in sicer je že odpustila na Moravskem v enem dnevu 112 delavcev in 160 jih še bode. Tudi na vipavski železnici baje mislijo par nižjih uslužbencev odpustiti, kar bo pa težko prineslo kak poseben dobiček.

Avstrijsko čebelorejsko društvo. Iz poročila avstrijskega čebelorejskega društva posnemamo sledeče podatke. Društvo je štelo v poslovnem letu 1913 skupno 12.680 članov, 404 podružnice in je vzdrževalo 56 čebelarstev postalj za opazovalne namene. Za povzdigo čebelarstva deluje 30 društvenih potovalnih učiteljev, razun tega društvo tudi daruje iz svojega pridnim čebelarjem vzorno oskrbovane panje ali kako čebelarstvo orodje.

Znižanje prodajne cene sešitkov s poštini znamkami. C. kr. tržaško poštno ravnateljstvo razglša, da se je znižala cena sešitkov s poštini znamkami na 1 K 50 st. Novi sešitki so opremljeni z rumenimi ovojl.

Automobilski alpski voznja, ki se vrši več let zaporedoma se bo vršila letos od 14. do 23. junija. Proga še ni natančno določena. Bržkone pa pričajo avtomobilisti kot druga leta tudi v Gorici in od tu dalje proti Trstu.

Evharistični kongres v Pragi. — Pretekli teden se je vršil v Pragi krajevni evharistični kongres, katerega so se vdeležili razni cerkveni in tudi posvetni dostojanstveniki.

Cukrarna pogorela. Blizo Prage je pogorela velika tovarna za sladkor. Škode je čez tri milijone kron. Omenjena tovarna je ena največjih tovarn za sladkor na Češkem. Škoda je krita po zavarovalnici.

Obsojeni svobodomiselnici v Pragi. Dne 21. t. m. je bila objavljena razsodba v pravdi proti češkemu svobodomiselnemu društvu »Svobodna misel«. Ves odbor je bil obsojen v denarne kazni od 30 do 50 K. Društvo je bilo toženo, da je s svojim nastopanjem prekoračilo svoj delokrog.

Melioracijski fond izčrpan. Pred par dnevi je bila pri poljedelskem ministru deputacija moravskih poslancev v zadevi regulacij hudournikov in drugih izboljševalnih del. Minister Zenker je deputaciji odgovoril, da je ves fond za regulacije in izboljševanje popolnoma izčrpan in vlada v ta namen nima nobenih sredstev več na razpolago.

Nova trgovska šola na Dunaju. — Zveza dunajskih trgovcev je sklenila otvoriti še eno trgovsko akademijo na Dunaju in sicer že z letom 1914 in 1915.

Preveč zdravnikov. Z Dunaja poročajo, da se je tamošnja medicinska fakulteta obrnila na c. kr. naučno ministerstvo s prošnjo, naj isto po možnosti

omeji študiranje medicine, ker je že samih žensk sedaj na vseučilišču toliko, da zasedejo vsa prazna mesta. Enake korake je storila tudi zdravniška zbornica na Dunaju, ker se je bati, da se nabere preveč zdravnikov, ki bodo ostali brez kruha.

Pasja razstava na Dunaju se bo vršila dne 4. in 5. aprila. Razstavljenih bo cela vrsta raznih koristnih in tudi nepotrebnih psov.

Ogrska liga proti dvoboju je te dni z ozirom na nekov dvoboj ki se je dne 20. t. m. vršil v Budapešti, odposlala na kabinetno cesarjevo pisarno prošnjo, naj bi cesar s svojim vplivom blagovolil storiti konec tej pogubni in barbarski navadi kakor je ravno dvoboj.

Atentat na grško-katoliškega škofa. V Debrecinu je nastala v uradih grško-katoliške škofije strašna eksplozija, pri kateri je več oseb našlo smrt. Med mrtveci se nahaja škofov namestnik Jačković in tajnik Slepčkovsky, potem škofov sluga in njegova žena. Škofov odvetnik je smrtnonevarno ranjen. Škof Miklossy sam pa, ki se je nahajal v sobi zraven one, v kateri je nastala eksplozija, je bil le lahko ranjen. Palača je hudo poškodovana. Zračni pritisk pa je bil tak, da so se na sosednjih hišah razbile šipe. — Preikovalna komisija je dognala, da se gre tu za politični atentat po poštni pošiljati. Poslana snov je bilo raztresljivo ekrazit. Atentat se je izvršil od rumunske strani in sicer radi pomazarevalnega delovanja med Rumuni od ogrske vlade v Debrecin poslanega škofa.

Dva nova kardinala dobi tudi Galicija. Kakor poročajo postaneta menda nadškof Szepticki in škof Sapielha v prihodnjem konsistoriju kardinala. Škof Sapielha bi se kot kardinal preselil v Rim.

Velika deiravdacija na železnici. Iz krakovske okolice v Galiciji poročajo, da je tam neki železniški načelnik poneveril svoto 80.000 K. Deiravdanta so že zaprli.

Črnogorski princ Peter v smrtni nevarnosti. Črnogorski princ Peter se je vozil z motornim čolnom po Skadrijskem jezeru. Motor je naenkrat eksplodiral in čoln je začel greti. Princ je skočil v vodo in rešili so ga, ko je bil že popolnoma obnemogel.

Julij Verne na indeksu. Kakor poročajo nekateri listi je tozadevna cerkvena komisija v Rimu prepovedala dela znanega pisatelja Verne-ja.

Pol kila težke poštno pošiljatve naj bi še šle brez poštno spremnice z marko 20 vinarjev, kakor je to v navadi v Nemčiji, tako je zahtevala dunajska trgovska in obrtna zbornica. Za promet bi bilo to seveda zelo olajševalno.

Železnica ni oadgovorna za telesne poškodbe, ki jih povzročijo nosači prtljage na kolodvorih. Tako je namreč razsodilo najvišje sodišče, ko je nekov potnik tožil železniško upravo, ker mu je nekov nosač po nerodnosti vrgel kovčeg s police na glavo in ga težko poškodoval. Železnica je odgovorna le v slučaju, ako zakrivi kaj kak železniški organ. Nosači pa niso železniški prometni organi v smislu tozadevnega zakona.

2. razredna loterija. Za drugo razredno loterijo se bodo začele srečke razprodajati okoli srede marca. Ta loterija bo imela 60.000 srečk več kot prva, torej skupno 160.000. Dobitkov je sedaj tudi več in sicer vseh 80.000. Žrebanja bodo na sledeče dni: 1. razred 12. in 14. maja; dobitkov je 4000, dobitki so uredni 579.800 K. 2. razred dne 16. in 18. junija; dobitkov je 4000, znašajo 776.400 K. 3. razred 14. in 16. julija; dobitkov je 4000, urednost znaša 1.130.800 K. 4. razred igra 11. in 13.

avgusta; dobitkov je 4000, urednost 1.424.800 K. 5. razred igra od 9.-30. sept. in od 1.-15. oktobra. Dobitkov je v tem razredu 46.000 in 1 darilo še po vrhu. Urednost znaša 18.356.200 K. Srečke se prodajajo v prostorih kot za prvo loterijo, t. j. v nekaterih trafikah, po večini pa po bankah in menjalnicah denarja. Cela srečka stane 200 K, kupi se pa lahko tudi polovica, četrtina ali tudi osminka in sicer lahko za vsak razred od 1. dalje posebej. N. pr. lahko se kupi eno celo, ali polovično itd. srečko samo za prvi razred, pozneje še le za drugi razred, itd. A začeti je treba s prvim, pozneje več ne gre.

Izseljevanje v Galiciji narašča. — Ukljub vsem zakonskim načrtom in odredbam se izseljevanje v Galiciji vedno bolj širi. Vse prigovarjanje ne pomaga nič in vsak dan zapusti cela truma ljudstva domače kraje ter se preseli v Nemčijo. Posebno vabijo tja Rusine, ki jih izrabljajo proti Poljakom, ker je znano, da se ta dva naroda prav po slovansko sovražita. Že lezniška uprava je pretekli teden vpejlala posebne vlake za izselnike, ki vozijo 5 krat na teden iz Galicije v Nemčijo. Samo dne 20. t. m. je odpotovalo 3000 rusinskih delavcev čez mejo, kar pač jasno kaže, kakor pogubno obsežnost je zavzelo to gibanje. In vedno se sliši isti glas: Dajte nam dela doma, radi bomo ostali. Ako sedaj pomislimo, koliko tujcev, n. pr. Italijanov dobi v naši državi kruh in kako vlada večkrat podpira to priseljevanje tujih ljudi v naše kraje, potem vidimo, da naša goskodska politika ni ravno najboljša. Italija je šla v Afriko iskat sveta, da bode dala domačim ljudem zaslužka pri nas pa puščamo domačine čez meje in tujcem režemo debljši in boljši kruh kot lastnim otrokom. Zato pa tudi vse postave proti izseljevanju pravzaprav izgredijo svoj namen, dokler ni na domačih tleh glede delavskih razmer boljše preskrbe.

Vojaško zrakoplovstvo se bode temeljito organiziralo kakor poročajo z Dunaja. Vsa zrakoplovna četa bode tvorila en bataljon s štirimi stotnijami. Vsaka stotnija bode imela 26 zrakoplovov, svojo zalogo in svojo delavnico. Tako upajo vojaški krogi povzdigniti naše zrakoplovstvo na moderno stopinjo te stroke.

Podružnica ljubljanske kreditne banke v Gorici. V seji uprave sveta, dne 21. t. m. potrdila se je bilanca za leto 1913. Čisti dobiček znaša kron 557.103,88. Sklenilo se je, da se vrši dne 14. marca t. l. občni zbor, kateremu naj se predlaga, razdeliti dividendo po K 24.— na 1 delnico, (6% kakor lansko leto), dodeliti raznim fondom kron 53.390,333 in prenesti ostanek kron 11.314,65 na novi račun.

Jadranska Banka v Trstu. V bilančni seji Jadranske banke z dne 15. t. m. je bila predložena čista bilanca za leto 1913, katera izkazuje K 690.463,43 čistega dobička (proti K 680.246,22 leta 1912). Upravni svet Jadranske banke je sklenil, določiti občni zbor za 22. marca t. l. in predlagati delničarjem izplačilo (6¼%ne dividende (K 25. po delnici t. j. kakor lansko leto). Skupni promet v preteklem letu je znašal kron 2.137.482.050,54, rezervni fondii so narasli na K 780.000.

Zabavni kotichek. Stric Miha je imel hudo ženo, ki mu ni pustila po navadi niti črhni v hiši. Nekega dne ga je huda polovica sopot pretepla in stlačila čisto pod mizo. V tem klavernem stanju je našel strica Miha boter Cenček ter ga začudeno vprašal: Kaj pa delaš pod mizo, dragi Miha, in stric Miha se je na to košato odrezal: V svoji hiši sem jaz gospodar in sedim, kjer se mi zluhi.

Mestne vesti.

Veleč. g. Ivan Kokošar, župnik pri Sv. Ignaciju v Gorici, nastopi enoleten dopust. To vest je g. župnik v nedeljo sam naznanil svojim vernikom. Z njim zgubimo v Gorici — upamo, da le začasno — izvrstnega delavca. Njegovi prijatelji vedo, koliko bremen je bilo na njegovih ramenih in kako rad je g. župnik pri vseh delih pomagal. V župniji sv. Ignacija je deloval od leta 1901. Upamo, da si g. župnik spet utrdi zdravje in da dovrši v tem letu svojega dopusta kot član komisije za zbiranje narodnih napevov započeto delo, ki bo vsem Slovencem v korist in v čast.

G. župnik se preseli že te dni na Grahovo v gore domače.

Slovenski postni govori bodo tudi letos v cerkvi sv. Ignacija v Gorici vsaki petek ob 7. zvečer. Slovenci, udeležujte se jih pridno!

Postne pridige se bodo vršile v Kapucinski cerkvi vse postne nedelje popoldne ob 4.

Reforma občinskega volilnega reda za Gorico. Pišejo nam: Za letošnje občinske volitve v Gorici, se že vršijo priprave. Imeniki volilcev so že razpoloženi v pogled in meseca aprila bi imele biti volitve. Da pa bo bodoče mestno zastopstvo res izraz volje goriškega ljudstva in da ne bodo v mestnem svetovalstvu zastopani le bogatejši privilegirani sloji in le laški liberalci, izražamo željo, da odloži vlada goriške mestne volitve na oni čas, ko bo nadomeščen sedanji predpotopni volilni red goriškega mesta z modernejšim in pravičnejšim volilnim redom, ki omogoči primerno zastopstvo tudi delavcem in manj premožnim meščanom. Sedanjo spako volilnega reda za goriško mesto so obsodili Slovenci, Nemci in laška ljudska stranka; celo liberalni goriški župan Bombig je obljubil že leta 1908. reformo »zastarelega« mestnega volilnega reda. To reformo so sprejeli ob lanskih deželni volitvah v svoj program slovenski samostojniki, takozvani novostrujariji in italijanski klerikalci. Zdaj je deželni zbor sklican in gospodje poslanci naj izpolnijo, kar so lani kot kandidatje volilcem obljubili, kajti obljuba dela dolg!

Sedanji deželni glavar dr. Faidutti je pred nekoliko leti v goriškem mestnem zboru sam predlagal načrt novega volilnega reda za Gorico. Tudi njegovo glasilo »Eco« je priporočalo še nedavno za goriško mestno občino porcionalno volilno pravico, ki je najmodernejši in najpravičnejši volilni sistem.

Na delo torej za prepotrebno reformo statuta in občinskega volilnega reda mesta Gorice!

Konec tiskarskega štrajka. Redno delo v goriških tiskarnah se je pričelo minuli ponedeljek. Štrajk v Gorici je trajal od 11. decembra 1913 do 23. februarja 1914.

m Pustni torek v Gorici popoldne je lepo vremu izvabilo skoro vse mestno občinstvo na ulice. Na Travniku se je vršilo običajno metanje »konfetov«, mask je bilo malo videti in še te so bile z malimi izjemami nedostojne. O nekdanjem »korzu« niti sledu.

m Tatvina. Tatovom se je posrečilo odnesti iz neke hiše v ulici stare pošče dragocenosti v precejšnji vrednosti.

m Našel se je na pustni torek na Travniku dragocen predmet. Kdor ga je izgubil, ga dobi pri policiji.

Še danes in jutri se prednaša v »Central Bio« v Gorici impozantni film »Zadnji dnevi Pompeja«. Naj nikdo ne zamudi prilike prisostvovati zadnjim predstavam tega velikanskega dela, ki si ga ne moremo predstaviti, ako si

ga nismo ogledali. — Od sobote do ponedeljka pa pride na vrsto tragedija »Mož brez rok«. Videli bomo umetnika brez rok Un t h a n, ki je na vseh odrih žel s svojimi umetnostmi velike vspehe.

in Požar. V torek zvečer je začelo goreti v trgovini čevljarja Osvaldo v ulici Ascoli. Došli ognjegasci so ogenj hitro pogasili. Pogorelo je le nekaj predmetov.

Nova ulica se namerava zgraditi od stolne ulice do Verd'jevega tekaljšča. V to svrhu je stavil stolni prošt dr. Faldutti mestni upravi pod nekimi pogoji na razpolago prostor tik preštije, kjer se je nabajalo znano nizko poslopje, v katerem so bile poprej prodajalnice, ki se je pa sedaj porušilo.

Vodstvo deželnega društva tobacnih trafikantov vabi vse trafikante na glavno skupščino, ki se bo vršila v nedeljo, dne 1. marca t. l. v prostorih kupčijske zbornice v Gorici, ulica Morrelli št. 37. Na dnevnem redu so jako važne točke. Na skupščino so vabljene vsi člani in nečlani.

Izpred sodišča. Omi 27letni Avgust Rumpels iz Ljubljane, ki je pod imenom barona Lewetzow v Gorici izvršil več sleparij ter dvigal tudi baronova pisma na pošti, je bil obsojen na 16 mesecev težke ječe.

Voz sena zgorel. Kmet Matevž Čej iz Lok pri Kronbergu je pripeljal v Gorico dne 20. t. m. 22 centov sena mesarju Alojziju Čufarinu. Ko je prišel z vozom v Via Torrente so mu razposajeni otroci zažgali seno z žveplenko. Seno je zgorelo skoraj popolnoma. Rešili so le vola in voz. Ognjegasci so prihitela na lice mesta, zvrnili voz v Korenj in ogenj pogasili.

Koliko se poje v Gorici. V mesecu januarju je porabilo goriško prebivalstvo 147 volov, 5 konj, 409 telet, 21 ovnov, 32 jagnjet, 557 praslet itd. Piva se je popilo 790 hektolitrov.

Goriška okolica.

Poroka. Minulo soboto se je poročil g. Fr. Devetak, c. kr. namestni gimn. učitelj v Gorici iz Št. Andreža z g.čno Tonico Švigelj iz Mirna. Mlademu paru želimo obilo sreče!

g. Sovodnje. Občinske volitve se bodo vršile pri nas prihodnji teden. Opozarjamo občinarje, da izvole v občinski zastop pametne in trezne može, ki bodo skrbeli za blagor občine. V našo občino se mora končno vrniti mir in red. Sedanj županski upravitelj ravnatelj deželnega knjigovodstva g. Evgen Kaučič je spravil v red občinsko pisarno in občinsko uradovanje, ki je bilo pod prejšnjim županstvom v velikem neredu. Rezultat revizije obč. imetje je bil ta-le, da je upravni svet občine Sovodnje dognal primajkljaj, ki znaša okoli 4500 K, za kateri znesek je uložena tožba. Obravnava dožene kam je izginil ta znesek. Zato opozarjamo še enkrat volilce, da ne bodo volili takih mož, ki so bili udeleženi pri velikem neredu v županstvu. Občinske dokla, de so sedaj velike, in kdor želi sebi dobro, bo volil pač take možej, ki znaajo boljše gospodariti kakor pa oni možje, ki so zakrivili nered v občinskem uradu.

Ajdovski okraj.

V Kamnjah so bile 9. in 10. t. m. občinske volitve. Zmagala je S. L. S. v vseh razredih: v I. in II. razredu soglasno, v III. pa je od 175 volivcev dobila S. L. S. 151 glasov, nasprotniki 24, vmes razcepljeni 4 glasovi. Take vdeležbe ni bilo še menda nikoli; bili so volivci iz treh županij kamenjske fare, pa tudi iz Dobravelj, V. Žabelj, Gojač, Se-

la, Malovš in Rihemberka; zlasti Brje so poslale mnogo glasov. Hvala vsem, ki so pripomogli do tolike sijajne zmage S. L. S. v Kamnjah!

Kanalski okraj.

Poslano. Na dopis iz Anhovega v »Soči« dne 21. II. 1914. št. 2. odgovarjam podpisani sledeče: L. 1910. 5. II. sem postal župan in l. 1913. 5. II. bili so že imeniki obč. volilcev razgrnjeni v obč. uradu; torej kdo je kriv, jaz ali rekurenti, ki se vedno upirajo in postavljajo nove obč. zakone, ako sem jaz župan že štiri leta; tega ni nihče drugi kriv, ko edino »dreivierteladvokat«, ki ima sedež na vrhu hriba in gleda z daljnogledom v nižavo na svoje podložnike, katere tudi večkrat mimogrede obiskuje, ko gre v Gorico delat izpit doktorstva, seveda brez ljudskih šol. Ta človek je tudi zmožen revidirati obč. račune in postaviti v dopis »Soče« poljubne zneske. Na očitjanje, da porabim vsako leto toliko, da morajo vsi trpeti zaradi prevelikih obč. doklad, moram omeniti, kar lahko dokažem, da nisem nikdar skupno z nagrado z najemščino obč. pisarne, potnine, nastale radi zanemarjenega obč. gospodarstva bivšega župana itd., prejel toliko kakor je navedeno v dopisu »Soče«. Konečno tudi moram vprašati, ali je dopisnik slišal razglas o odbitkih, ki so bili vsako leto.

Ali pa je vse to preslišal, ker si je moral zaradi prevelikih občinskih doklad služiti denar za živež s tem, da je pisal pritožbe proti na novo dne 5. I. t. l. razgrnjenim volilnim imenikom?

Kristjan Velišček, župan.

Tolminski okraj.

t Iz Baške doline. Poteklo je dve leti, odkar nimajo Grahovci svojega stalnega duhovnika, četudi šteje duhovnija čez 1000 duš in tudi ni upanja, da bi ga dobili v doglednem času. Zato nas je razveselila novica, da pride na Grahovo preč. g. I. K o o š a r, župnik pri Sv. Ignaciju v Gorici, rodom iz Huda južne. Gospod župnik je namreč stopil za eno leto v začasni pokoj in preživi lahko ta čas, kjer hoče. Izbral si je za svoje bivališče Grahovo, kjer bo opravljal daritev sv. maše in morebiti še druga duhovniška opravila, s čimur bode nam Grahovcem mnogo, mnogo pomagano. Grahovci smo lahko ponosni, da si je izbral preč. g. župnik naš kraj kot bivališče, zato se priporoča, da se proti njemu obnašamo tako, da se mu priljubimo in da si izbere naš kraj kot bivališče še za naprej. Župni upravitelj pa ostane kot sedaj preč. g. Abram. Nam Grahovcem je znano, kako nam je potreben duhovnik ne-le v duševnem ampak tudi v gmotnem oziru; kajti ako ni duhovnika, ne prinese nikdo v občino groša, temveč jih moramo sami potrositi drugod. Ako bode mogoče, bomo imeli preč. g. župnika že prihodnjo nedeljo med nami.

t Iz Koritnice. Na Koritnici pri Grahovem se je prodalo na dražbi posestvo znane Lesjakovke za 11.000 K. Učniki pridejo do plačila in tudi Lesjakovski ostane še nekaj.

Kobariški okraj.

Vabilo k rednemu občnemu zboru »Okrajne posojilnice v Kobaridu, registrirane zadruge z neomejeno zavezo«, ki se bo vršil v četrtek, dne 5. marca t. l. ob 2. uri popoldne v posojilničnih prostorih s sledečim dnevnim redom: 1. Potrjenje letnega računa, 2. Izvolitev načelstva, 3. Izvolitev nadzorstva, 4. Dovoljenje nagrad in podpor, 5. Čitanje revizijskega poročila »Zadružne Zveze«, 6. Slučajnosti. Ako

bi ob napovedani uri občni zbor ne bil sklepčen, vrši se ob 2 in pol uri drugi občni zbor, kateri sme brezpogojno sklepati. Načelstvo.

Vojaška vest. Kakor poročajo listi bode imel I. bataljon 27. domobranskega polka odslej svoje poletno bivališče v Kobaridu. Poveljstvo 10. bataljona trdnjavske artiljerije pride v Gorico.

Komenski okraj.

km Komen. Minolo nedeljo se je vršil pri nas in sicer v župnišču dobro obiskan protestni shod proti nameravanemu davku na vino.

km Volčjigrad. Na dan občinskih volitev so nekateri »napredni« kamenjali volivce S. L. S. O tem činu »naprednjakov« bodo dajali račun pred sodnikom.

km Komen. Tu se snuje konsorcij za uvedbo avtomobilne vožnje od Komna do Nabrežine in do Štanjela. Misel ni slaba. Pomisleki pa nastanejo glede cestnih razmer.

km Pliskoviča. Pri nas se je prodalo letos mnogo terana. Cena mu je bila od 60 do 70 K hl. Naš teran je na dobrem glasu.

sm Lipa. Dne 22. t. m. je umrl cerkveni ključar in podžupan Franc Derman po kratki bolezni. Podlegel je legarju in pljučnici v kratkem času 10 dni. Pogreb se je vršil dne 25. t. m. Udeležilo se ga je starešinstvo z županom na čelu, podžupan iz Novela, župan iz Kostanjevice, šolska mladina pod vodstvom g. učitelja in polno drugih ljudi. Starešinstvo je podarilo tudi krasen venec.

Pokojnik zapušča vdovo in 7 nedoraslih otrok. N. p. v m.!

Sežanski okraj.

Nov poštni urad. Dne 1. marca 1914 se otvori v Tomaju (politični okraj Sežana) nov poštni urad z uradnim imenom »Tomaj«, ki se bo pečal s pisemsko in vožno pošto ter obenem služboval kot nabiralnica poštnega hranilničnega urada. Ta urad bo imel zvezo s poštnim omrežjem po poštni vožnji, obstoječi med poštnimi uradi Sežana, Dutovlje in Štanjel na Krasu. Istočasno se vpelje na omenjenem poštnem uradu služba selškega pismonoše, do sedaj obstoječa poštna nabiralnica v Tomaju se pa opusti z 28. februarjem 1914.

s Štorje. Letos ima seno visoko ceno. To pa zato, ker so na Kranjskem črvi mnogo trave spodjedli ter je v mnogih krajih mnogo sena in otave segnjilo. Spomladi bo cena senu padla, zato naj oni, ki imajo seno na prodaj, isto čim prej prodajo.

s S Krasa. Po nekaterih kraških občinah je navada, da se za občinske volitve potrosi mnogo denarja. Govori se, da so stale v neki občini 4000 K. V neki drugi občini je porabilo samo 12 volivcev III. razreda 400 K. Udomačila se je navada, da pride v občinski parlament oni, ki največ plača. Zato marsikdo nerad kandidira. — Lepo to ni!

Korminski okraj.

Nov vodovod v Bračanu pri Krmilnu. Občina Bračan ob laški meji dobi nov vodovod. Stroški so proračunjeni na 25.000 K. Delo je prevzela graška tvrdka Hilscher in začela že tekom januarja z napravo, tako da bode koncem februarja vodovod že bržkone končan. Vodovod je dolg 2500 m.

Tržiški okraj.

Ladjedelnica v Tržiču vedno bolj napreduje. Začetkoma je sprejemala le bolj majhna dela, sedaj pa izvršuje tudi največje trgovske in bojne ladije. Te dni je bila v ladjedelnici posebna vojaška

komisija, ki si je ogledala prostor in delo. Zdi se, da bode prihodnji bojni velik izdela v Tržiču in da bodo dela že kmalu začela.

Dunajskega sleparja je prijela žendarmerija blizu Devina. Izkazal se je sicer pod drugim imenom, a orožniki so kmalu izteknili, kdo je pravzaprav ta ptiček. Aretiranec je neki Franc Knes, ki je pred kratkim poneveril na Dunaju 18.000 K.

Gospodarstvo.

Za trtoceice pride čas obrezovanja. Ta posel ni tako malenkosten, kakor mislijo nekateri. Trikrat in še več se je treba trto dobro ogledati, preden se odloči, kaj se poreže in kako. Posebno pri poškodovanih trtah je previdnost na mestu. Od pravilnega obrezovanja ni odvisna le bodoča letina, ampak tudi obstanek cele trte. Kdor tedaj obrezovanja ne razume, naj raje pušči, ker njegovo delo zna več škodovati kot koristiti. Razun tega je treba seveda paziti tudi na razne trtne vrste. Ene prenašajo tako, druge drugo obrezovanje. Ni vsak rez za vsako trto, na to je treba paziti še prav posebno. Tudi od lege je dosti odvisno. V zavetju je treba obrezovati drugače kot na izbrisih, itd.

Slabo stanje bombažne industrije na Angleškem. Kakor pri nas, tako se pojavljajo tudi v angleški industriji v zadnjem času velike krize. V nekaterih okrajih so zaprli vse tovarne za bombaževino za štiri tedne. 40.000 delavcev je tako brez kruha in nad 100.000 tkalnic je zaprtih. Denarne izgube so seveda ogromne.

Koliko kave smo dobili iz Braziliije l. 1913? Iz Braziliije je prišlo l. 1913 v Trst in na Reko v I. polovici leta 294.034 vreč, v II. polovici leta pa 738.683 vreč. Skupno tedaj l. 1913 1.032.637 vreč, l. 1912 pa le 970.108 vreč.

Statistika avstrijskih hranilnic. Ravno objavljena uradna statistika sega sicer komaj do l. 1911, a vendar se da tudi iz tega posneti stanje hranilnic v posameznih deželah. L. 1911 je bilo skupno 675 hranilnic, ki so deloma občinske, deloma društvene in deloma okrajne. Na prvem mestu stoji češka dežela, ki ima sama 241 hranilnic, torej več kot eno tretjino vseh. Daleč za Čehi so Moravci, ki imajo 91 hranilnic. Potem pride Nižje Avstrijsko (83), Štajersko (57), Galicija (52) itd. Goriška ima 1 hranilnico, Trst 1, Istra pa 2. Pri nas pride na 234.145 ljudi 1 hranilnica, na Češkem pa na 28.223. Stanje hranilnih vlog je znašalo lepo svoto 6.359.808.964 K. Tudi tukaj so Čehi na prvem mestu z lepo vložno svoto čez 2000 milijonov kron. Goriška hranilnica t. j. »mont« ima hranilnih vlog čez 26 milijonov kron. Število hranilnih knjižic je bilo koncem l. 1911 čedna svota 4.385.064.

Cene usnja so padle. Usnjarski kartel na Dunaju je sklenil znižati cene podplatom precej izdatno.

Žitne cene zadnjega tena. V zadnjem tednu so cene pšenice deloma poskočile, po rži se manj poprašuje, ker ržena moka nima posebno dosti odjemalcev. Cene budapeštanskega trga so bile sledeče: pšenica 12.03 K do 12.33 K; rž 9.14 K do 9.41 K; ječmen 6.75 K do 7.25 K; oves 7.71 K do 7.81 K; koruza 6.69 K do 6.77 K. Cene so za 50 kg.

Letošnja ozimina kaže na sploh jako dobro. Sicer je bila zima do sedaj precej mrzla, a ozimna žita so bila lepo pod snežno odejo, ki jih je obvarovala mrzloti. Le redkoma poročajo o pomrznenju v letošnji zimi. Posebno dobro stoji ozimna pšenica in rž v Severni Ameriki, jako ugodna poročila prihajajo tudi iz Rusije, enako iz Nemčije in z Angleškega. Balkan ima letos dobra ozimna žita, kar seveda pride bolj za

ondotne države kot za svetovno trgovino v račun. Pri nas je žitno stanje do sedaj ugodno. Par izjem, kjer ni bilo dovolj zgodaj snega, seveda ne pride v račun. Kakor do sedaj kaže lahko računimo na ugodno prihodnjo žetev, seveda ako ne pridejo vmes kake posebne ujme, ki bi setve pokončale.

Španski kralj za kmetijstvo. Listi poročajo, da je španski kralj dal natisniti za 25.000 frankov malih knjižic, ki govorijo o gospodarstvu in te knjižice potem ukazal razdeliti med ljudstvo.

Drobtinice

Nekoliko statistike o ljudskem gibanju iz l. 1911. Žalibog novejši podatki v tej zadevi še niso na razpolago, a tudi ti so zanimivi in deloma tudi poučni. Naše ljudstvo je pač največji narodni kapital in blaginja ljudstva je prvo, ali bi vsaj moralo biti prvo, kar pride v poštev. Zato gotovo ne bode povsem odveč, ako podamo v naslednjem nekatero postavke iz statističnega poročila, kakor ga je pravkar izdala c. kr. centralna komisija za statistiko na Dunaju. Zakonov je bilo l. 1911 sklenjenih v Avstriji skupno 217.373, pri nas na Goriškem 1.818. V mestu Gorica je bilo 187 zakonov, največ pa v goriški okolici (487). Število zakonov v Avstriji zadnja leta ni posebno napredovalo že l. 1906 je bilo namreč 217.317 zakonov. Starost zakonskih je različna. Dobimo mlade in prav stare, največ porok pa se sklene v starosti od 24—30 let. Versko mešanih zakonov je na Goriškem zelo malo, samo trije, v Trstu pa 44.

L. 1911 sta se rodila v Avstriji 898.702 otroka in sicer manj kot l. 1910 ko je bilo 923.545 rojstev. Na Goriškem je bilo skupno 9.270 rojstev, med temi 814 nezakonskih. Največ nezakonskih otrok ima tržiški okraj, najmanj okraj Sežana. Mrtvorojenih je bilo l. 1911 skupno 238. V Gorici 51, v goriški okolici 62, v gradiščanskem okraju 34, v tržiškem 45, v sežanskem 27 in v tolminskem 19. Kakor je razvidno iz podatkov drugih let ima goriška okolica navadno največ mrtvorojenih na Goriškem, rojenih meseca septembra, kar bo bržkone v zvezi s težkim poljskim delom v poletnem času.

Umrlo je l. 1911 skupno 628.305 oseb in sicer več kot l. 1910, kajti v tem letu je umrlo le 602.046 oseb. Ako odštejemo novorojene od umrlih, ostane še 270.397 več živih kot jih je umrlo. Po vzrokih smrti se razdeli število umrlih sledeče: jetika 84.000, zapljučnica 58.000, kap 49.000 razni vzroki 314.000 itd. ubitih in umorjenih je bilo 715. V goriški okolici pobere največ ljudi jetika in sicer več ženskih kot moških. Dosti ljudi je pobrala l. 1911 v istem okraju zapljučnica. V tolminskem okraju je jetika najhujša bolezen, posebno med ženskimi. Najmanj slučajev jetike je v tržiškem in gradiščanskem okraju, kar da veliko misliti z ozirom na naše ljudstvo. Z ozirom na starost je umrljivost na Goriškem največja v starosti enega do dveh let, kar gotovo ni ugodno za ljudski naraščaj.

Alkohol in število zločinov. Da razni poboji in pretepi po vaseh nastajajo skoro izključno ob nedeljah, to je že stara stvar. Razun tega je še cela vrsta drugih zločinov, ki so navadno izvršeni pod vplivom alkohola. Na Bavarskem n. pr. zapisujejo natančno vse zločine te vrste in iz te žalostne statistike je razvidno, da je bilo l. 1912. na Bavarskem obsojenih 8448 oseb radi raznih v pijanosti doprinešenih kaznivih dejanj. Po odstotkih je bilo težkih telesnih poškodb 43%, lahkih 10% in razžaljenj 11%. To so sploh značilni zločini pri alkoholikih, največkrat telesna poškodba. Tatvina, umor itd., kjer je treba

premišljene hudobije, ne spada v delokrog pijancev. Ti zločinci so po večini neoženjeni, bodisi moški ali ženske brez družine in brez stalnega doma. Sploh se pa lahko računi, da alkohol povzroči od sto težkih telesnih poškodb najmanj 30, od sto poškodb raznih predmetov 33, od sto uporov proti javni oblasti jih gre najmanj 45 na račun alkohola, od sto motenj vere 48 in od sto pobojev je treba računati najmanj 66 povzročenih po alkoholu. Sicer so te številke povzete po podatkih z Bavarskega, kjer je piva kot vode, a tudi pri nas je gotovo marsikateri sodnik, duhovnik in orožnik že imel priliko konstatirati lepo število nerodnosti, pobojev, preprirov in pretepev redno na račun preobile pijače. Zato pa povdarimo na tem mestu zmernost do skrajne meje. Kdor le zmore absolutno absinenco naj jo drži, kdor pa ne, naj si pa postavi za geslo: boj proti žganju in zmernost pri vživanju vina.

Rusija proti alkoholu. Pri vsem tem, da se v Rusiji silno dosti potroši in izda za žgano pijačo, ki prinaša državni ogromne dohodke, se je v novem zakonu glede prodaje alkohola vendar sprejel tudi odstavek, ki pravi, da naj se po vseh ljudskih in srednjih šolah prirejajo tečajji, kjer naj se mladina svari pred alkoholom.

Bencin je eksploziv. V Konjicah na Štajerskem je hotel neki urarski pomočnik zakuriti te dni peč, kar pa se mu ni takoj posrečilo. Poskusil je nato s petroljem, toda zopet ni šlo. Nato je vzel steklenico bencina in ga vlijl v peč. Seveda je takoj nastala grozna eksplozija in cela delavnica je šla v zrak. Fanté pa ni pri tem zadobil prav nobene poškodbe, ker se je stisnil tesno ob zid.

Cigani v medvedji jami. Na Kočevskem so zadnji teden cigani kumali v neki jami ravno svoje skromno kosilo, ko je nekaj začelo zadaj za njimi v temni luknji renčati in godrnjati. Bil je medved, katerega je dražil od ognja prihajajoči dim. Ko so ga cigani zapazili, so seveda hitro odnesli pete, a tudi kosmatinec ni čakal, da bi ga lovci potrosili s svincem ter je kobacal dalje iskat si prenočišča.

Roparski napadi v Rusiji na poštne vozove se vedno bolj ponavljajo. Te dni so neznani tolovaji napadli v poljskem delu Rusije štirideset poštinih voz in oropali nad sto oseb. Parkrat je prišlo med potniki in roparji do spopadov, pet potnikov je bilo težko ranjenih.

Laški vojni stroški. Zadnja laškoturška vojska je požrla na vsak način jako velike svote. Kakor kaže račun finančnega ministra so Lahi izdali skupno 1149 milijonov lir. Od tega je šlo v Afriko 903 milijone in sicer: častnikom in vojakom 119 milijonov, hrana 177 milijonov, obleka 138 milijonov, artilerijska municija 127 milijonov, Turčiji 50 milijonov itd. Vidi se, da Afrika ni tako po ceni, kot so pravili v začetku.

Strašni viharji na Španskem. Iz Madrida poročajo, da so bili zadnje dni v celi Španiji strašni viharji, ki so posebno v osrčju dežele napravili grozno škodo. Večina brzobjavnih in telefonskih žic je potrgana, več ljudi poškodovanih, promet po večih krajih ustavljen.

Panamski kanal bo za ladije odprt že letošnjo jesen, kakor je zatrdil predsednik Združenih držav Wilson. Slovesna otvoritev bo pa šela meseca januarja l. 1915.

Davki ameriškega milionarja. Kaki denarni ptiči so ameriški milionarji je razvidno iz dejstva, da je dobil te dni znani Rockefeller plačilni nalog v znesku 62 milijonov frankov za zastale davke.

Albanska posebnost je albansko gledališče, ki sicer ni stalno, a je baje

zelo izvežbano kot vedo to povedati nekateri nemški listi. Pred časom so igralci priredili predstavo celo v Carigradu in sedaj priredijo tako predstavo na čast novemu knezu Wiedu, ko se ta vtabori za trdno na albanskih tleh. Da bi le te »predstave« ne vzele preveč krvavega konca, potem bo že šlo za silo!

Dva motorna čolna hoče baje kupiti princ Wied v Trstu. Čolna bode na bencin in sta naročena za lukvo v Draču.

Zanimiv laški starček. V Italiji živi bajé jako zanimiv dedček, ki šteje že sto in enajst let. Rojen je bil l. 1803, trikrat poročen in je imel 24 otrok. Dva sinova sta še živa, eden 84, drugi 75 let star. Možiček živi silno skromno. Vsak dan rabi štiri solde; enega za kruh, enega za mleko, enega za tobak, za enega pa prižge svečico Materi Božji. Starček se počuti še dobro in pravi, da ne misli še umreti. Prej naj pridejo »stari« na vrsto.

Steklena stavba. V Kölnu ob Reni v Nemčiji se bode o letošnji razstavi videla tudi steklena stavba, ki bo gotovo vzbudila posebno zanimanje. Temelj te stavbe je iz betona, vse drugo pa iz stekla. Stene so skozi in skozi steklene, stekleni so vsi podovi in steklena je tudi streha. Takih hiš gotovo še niso nikjer vpeljali, na vsak način pa morajo biti jako svitile.

Tiger je pobegnil v Bruslju na glavnem trgu iz znane Hagenbeckove menažerije. Tiger jo je udaril preko trga med ljudstvo, kjer je nastala strahovita groza in gneča. Tiger je med tem že zlezal v neko trafiko, kjer so ga potem zopet vjeli. Krotilci so prišli s kletko pred trafiko in na dano znamenje je ži val sama skočila v svojo ječo. Razun strahu se ni nikomu zgodilo ničesar.

V zrakoplovu čez najvišje Alpe. Laški listi poročajo, da je zrakoplovec Parmelin preplul najvišje grebene švicarskih Alp in plul preko gore Montblank v višini 3500 m. Ko je prišel v Italiji na tla, je pripovedoval, da vlada v višjih legah strahovit mraz, ki pa mu ni prizadel sicer nobene škode.

Nova iznajba v zrakoplovstvu. Svet strašno naglo napreduje. Komaj se privadimo ene iznajdbe, že dobimo kaj drugega. V nekaterih krajih naše dežele zrakoplovcev še gotovo niso niti videli in že poročajo, da je neki inženir Ivan Grade iznašel tak zrakoplov, da se lahko leta ž njim tudi narobe. Ta zrakoplov omogoči letanje tudi z glavno navzdol, tako, da še ptiči tega ne znajo.

Brezžični telegraf iz Evrope v Ameriko. Te dni je začel delovati brezžični telegraf iz Berolina v Nemčiji v glavno mesto Severne Amerike New-York. Prvi telegram je bil pozdrav berlinskega župana na župana v New-Yorku. Tako napreduje svet od dne do dne in kar se je zdelo svoj čas čisto nemogoče je danes postalo že vsakdanje.

Strašna zima v Ameriki. Iz New-Yorka poročajo, da vlada tam že več dni strašna zima. Zadnji petek so našli 20 ljudi zmrzlih na ulici. Več požarov je napravilo velikanske škode, ker je voda v ceveh in brizgalkah zamrznila in onemogočila na ta način gašenje.

Ljudsko štetje v novem srbskem ozemlju se je te dni izvršilo in naštel se je 1.489.000 duš.

Srbski proračun za l. 1914. Proračun srbske države za l. 1914. izkazuje stroškov 213.860.867 dinarjev, dohodkov pa 213.935.998 dinarjev, tako da bi še ostalo par tisočakov. Seveda bo Srbija vse izredne stroške za vojno kri-la s posojilom, ki ga dobi na Francoskem.

Avsrijske šole v Albaniji. Dunajski list »Zeit« prinaša v svoji nedeljski številki prav resno obtožbo naše uprave,

ki toliko denarja pošlje za razne šole v Albanijo. Tam dobivajo otroci poduk zastoj in še obleko in druge podpore po vrhu. Pri nas pa o podporah ni seveda niti govora in še šolnino morajo stariši plačevati. Dopisnik se bridko pritožuje čez te krivične razmere, česar mu skorj ni zameriti, ako pomislimo, da je tam doli res že toliko našega denarja, da bi si doma marsikdo ž njim opomogel. Žalibog pa skoro vse to nima prav nobenega vspeha, kajti ravno zadnja poročila o otvoritvi nekega mostu v Albaniji kažejo, da je ljudstvo bolj na laški kot pa na naši strani.

Pridelovanje pšenice, (Konec.)

Naša monarhija počasi povečuje svoja žitna polja, posebno pa še na Ogrskem. Ako so dobre letine v vseh naših kronovinah, potem naš domači pridelek zadostuje popolnoma za domačo porabo. V slučaju slabih letin seveda moramo še dokupiti od zunaj, posebno še, ker v zadnjih letih porabimo vedno več žita kot prejšnje čase.

Za industrijske države, kjer cvete tovarna ob tovarni, dobiva sedaj Rusija vedno več pomena. Rusko poljedelstvo se je v zadnjih letih razvilo tako ogromno, da bode v kratkem prekrsilo Ameriko. Rusija ima v Evropi in posebno v Aziji tako velike planjave, ki dajejo izvrstno pšenico, da bode v bodočnosti preskrbovala lahko z žitom celo Evropo. V tem tiči prav eminentna moč ruske države ne le v gospodarskem, ampak celo v političnem oziru.

Nekatero evropske države pa seveda pridejo komaj v poštev. Španija, Norveško itd. pridelujejo jako malo žita; Italija se počasi dviga in v nekaj letih bode že nekaj veljala na svetovnem trgu. Rumunija stoji že danes precej trdno in je dobro uredila svoje gospodarstvo.

Tooliko bolj važne so nekatere zunanje države. Indija n. pr. je silno bogata dežela in ako se tam ekonomija količkaj povzdigne, bode indijsko žito igralo veliko vlogo na svetovnem trgu. Močna žitna zaloga je seveda že od nekdanj Amerika. Posebno Kanada v Severni Ameriki zelo napreduje v tem oziru in žitne zaloge ameriške obetajo biti še dolgo trdna podlaga svetovnega žitnega trga.

Kakor je razvidno iz vsega, je pridelovanje pšenice jako razširjeno in tudi produktivno. Žalibog žitne cene ne odgovarjajo večasi prav nič žitni količini, toda tega ni kriv morda pridelovalec, ampak judovski špekulant, ki pokupi cele zaloge žita na debelo in ga potem drago prodaja.

Izdajatelj konsorcij »Goriškega Lista« Odg. urednik Josip Vimpošek. Tiska »Narodna Tiskarna« (odgov. L. Lukežič).

Semenska trgovina A. L. KORSIKA Ljubljana, Bleiweisova cesta, Vrtača 3.

Naznanjam častitemu občinstvu, da je izšel moj novi cenik za l. 1914, in se dobi brezplačno in poštine prosto. Imam najbolj zanesljiva poljska, zele-njadna kot cvetlična semena v veliki množini.

AL. KORSIKA.

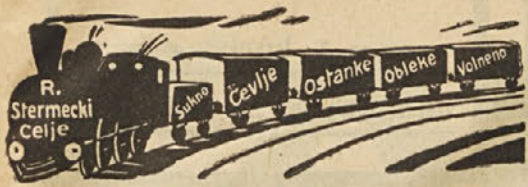
Dalaonica cerkvenih posod in cerkvenega orodja

Fr. Leban Gorica,

Magistratna ulica št. 5.

Priporočam preč. duhovščini svojo delavnico cerkvenega orodja in cerkvenih posod, svečnikov itd., vsakovrstnih kovin v vsakem slogu po najnižjih cenah. Popravlja in prenavlja stare reči.

— Blago se razpošilja franko. —

Najboljše in najmodernejše sukno za moške in volneno za ženske obleke raspošilja najceneje Jugoslov. raspošiljalna R. STERMECKI v Celju št. 304. Vzorci in cenik čez tisoč stvari z slikami poštnine prosto.

Razširjena po vsem svetu, rpi narodih vseh jezikov in dežel je že 23 let Kathreinerjeva Kneippova sladna kava.

Millioni rodbin pije Kathreinerjevo kot vsakdanjo pijačo za zajtrk in malico.

Kaj bi li moglo bolje prižati za dobro kakovost, fin okus in cenost tega najboljšega kavinega nadomestka in dodatka?

NOVA SLOVENSKA MESNICA
Gorica, Ulica Treh Kraljev (Via Tre Re) blizu kavarne »Dogana«.

Priporočam slavnemu občinstvu v mestu in na deželi, da imam na veliko izbero, posebno jagnjetov po najnižji ceni, volovsko in telečje meso prve vrste in prešičje vedno sveže, slanina suha, brez tekmovalcev (konkurence). Pričakujem obilo odjemalcev. Postrežba je točna. Po želji odjemalcev se pri naša na dom.

Z odličnim spoštovanjem
Andrej Frandolič, mesar.

Prva slovenska trgovina z jedilnim blagom

Anton Kuštrin,
v GORICI
Gosposka ulica št. 25

priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo veliko trgovino raznega jedilnega in kolonijalnega blaga.

Vse blago prve vrste.

Cene zmerne in nizke. Postrežba točna in solidna. Na željo odjemalcev v mestu se blago dostavlja na dom.

Pošilja se po železnici in pošti.

Tigrovo posteljno odejo 190 cm dolgo in 120 cm široko dobite popolnoma zastoni, kadar naročite žitno kavo »ljubljenka gospodinje«.

1 vrečica 4 kg žitne kave s pokrivko stane 5 K. 1 vrečica 4 kg sladne kave s pokrivko stane 5.75 K po povzetju, franko. 1 vrečica 5 kg žitne kave z 2 predmetoma 4 K. 1 vrečica 5 kg sladne kave z 2 predmetoma stane 4.50 K. Kdor naroči 6 vrečic naenkrat, dobi 7 (sedmo) popolnoma zastoju in franko.

Naročite še danes, bodele zelo zadovoljna. — Prva Kuksova tovarna žitne in sladne kave — BARTMANN in JEZEK v KUKSU (Češko). Iščejo se dobri potniki proti visoki proizvodnji.

Čujte in strmite!

600 kosov, med temi ena v ognju pozlačena ura za 420 K. Krasno v ognju pozlačena zelo fina A-ker-rem. Ura s pozlačeno cifemico, 36 ur do dobro itoča, za katero se jamči 3 leta, 1 krasna igla za ovratnico z simili-brilantom, 1 v ognju pozlačen vrstan z imitiranim kamenom za gospode in gopé, 1 koralda s 150 kosov orientalskih biserov najmodernejši lišp za dame, krasna garnitura gumbov za manšete, ovratnike in naprsnike, zjamčeno 3° dupli-zlato s potentirano zavoro, 6 kosov pravih žepnih robcev, zelo elegantni žepna psna priprava z jekla, krasno toaletno zrcalo v ovitku, s prijetno dišečo toaletno milo, fino vezen zapisnik 72 kosov koncelijskih peres, 20 dopisnih predmetov, ki so v hiši koristni in nepogrešni. Vse to z pozlačeno, uro, ki je samo 420 K. Pošilja po poštnem povzetju P. Buchbinder, Krakovo št. 180.

Pri več nego eni naročbi se pridá vsakemu naročilu 1 poima-žepna vžigalna priprava gratis. Za koga ne ugaja vrne se takoj denar, takó da je izključen vsak riziko.

Nova krojačnica.

Slav. občinstvu uljudno naznanjam, da sem odprl v Gosposki ulici št. 25 (v hiši g. Kuštrina) lastno

KROJAČNICO.

Potrebno znanje, ki sem si ga prisvojil kot obiskovalec rezaškega akademičnega tečaja na Dunaju, več letna praks akot rezač in poslovodja, mi dajejo upanje, da bom lahko zadostil vsem zahtevam sl. občinstva. Priporočam se zlasti čč. duhovščini za napravo talarjev in pa sl. občinstvu v mestu in na deželi za obilna naročila. — Zajedno naznanjam, da imam v zalogi tudi veliko izbero finnega in modernega blaga za vsakovrstne možke obleke. Zagotavljam točno in solidno postrežbo ter se prav toplo priporočam slavnemu občinstvu v mestu in na deželi.

Leopold Rijavec,
krojaški mojster.

Gorica, Gosposka ulica št. 25.

Proda se

iz proste roke pod jako ugodnimi pogoji in zmernimi cenami naslednja posestva:

V Volčah v Soški dolini hiša, hlev z gospodarskim poslopjem vred, senožeči in gozdi. — Hiša je na jako prometnem kraju pri državni cesti, oddaljena 3/4 ure od železniške postaje. Uporabna za vsako obrt. Ima krasno lego in je primerna ob prezidavi z malimi stroški za letovišče.

Na Slapu ob Idriji dve hiši, hlev in gospodarsko poslopje z lepimi, sadnim in zelenjadnim vrtom, njive, travnike, pašnike in gozde. Posestvo je skupaj in ima krasno solčno lego pri državni cesti, oddaljeno od železn. postaje 1 uro pešhoda. — V hiši je bila svoječaso dobrodoča trgovina, gostilna in pekarija najmodernejše vrste. Tudi je uporabna za letovišče.

V Rutih-Volčanskih hiša, hlev, njive, travnike, pašnike in gozde. Lepa prihodnost za pridnega kmetovalca. Sadje tam jako dobro uspeva, posebno češplje.

Na Rukeh-Ruti hiša, hlev in gospodarsko poslopje, njive, travnike, pašnike in gozde.

Na Ljubinju pri Tolminu senožeči.

Več se izve pri podpisani zadrugi ob uradnih dnevih t. j. ob ponedeljkih in četrtek. Izven uradnih dnevov, daje pojasnila občinski tajnik Rud. Polenčič.

Kdor misli kupiti edno izmed navedenih posestev skupno ali pa delno, zglasiti se ima najdalje do 16. marca t. l.

Tolminska hranilnica in posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Štev. 287 | E

RAZGLAS.

Naznanja se, da

JAVNA DRAŽBA

zastavil IV. četrtletja, t. j. mesecev oktobra, novembra in decembra 1912, začne v ponedeljek, dne 9. marča 1914, ter se bo nadaljevala naslednje delavnike in sicer četrte in ponedeljke od 9. ure zjutraj do 1. popoludne. Dne, 11., 14., 21. 24 in 28. marča bodo ob 10. do 12 ure predpoldne v dražbeni dvorani na ogled sl. občinstvu dragocena zastavila, ki se prodajo na naslednji dražbi.

Od ravnateljstva zastavljalnice

V Gorici, 26. januarija 1914.

Trgovina z usnjem
v Kapucinski ulici št. 2 („Pri Lizl“.)

Podpisani priporočam sl. občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino z usnjem. *Imam usnje iz najboljših tovaren.* Prodajam vse čevljarske potrebščine. Cene konkurenčne. Blago dobro Postrežba poštna.

Z odličnim spoštovanjem se bilježim
JOSIP MARUŠIČ, trgovec.

odlikovana pekarna
in sladničarna
K. Draščik
v Gorici na Kornu
(v lastni hiši)

Podružnici: Gosposka ulica 7 in ulica Corno 4.

Izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, torte, kolače za birmanoe in poroke, pince itd. Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali orig. buteljsh. Priporoča se sl. občinstvu. Cene jako nizke.

Pinter & Lenard Gorica Raštelj 7-9.
Vinogradniki in kmetovalci dvakrat porinjano-žico za trte, razne mreže in žico s trnjem za ograje kupite v veliki izberi in prav nizkih cenah le pri naši domači tvrdki. M M M M M

GORICA - RAŠTELJ št. 16.
OTVORITEV!
Novo moderno skladišče
OTVORITEV!

konfekcijske stroke za moške, dečke in otroke po vseh cenah, od najnižjih do najvišjih; s tem skladiščem je združena zaloga blaga z najrazličnejšo izbero ter zaloga najrazličnejših športnih oblačil.

Trgovina tvori s svojimi skladišči v pritličju, prvem in drugem nadstropju, ki so urejena po vzgledu modernih zalog velikih mest, pravo razstavo te stroke za kupujoče občinstvo. Za obilna naročila se prav toplo priporočam z odličnim spoštovanjem

Vuga & C.o.

Vsem gospodinjam
toplo priporočamo

KOLINSKO CIKORIJO

edino pristni, po kakovosti nedosegljivi slovenski izdelek.

v korist
obmejnim so-vencem.

Poštena družina sprejme dva go-
spoda na stanovanje in hrano. Kje po-
izve se pri našem upravnistvu.

JOSIP TERPIN

naslednik Antona Potatzky

v Gorici na sred Raštela št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovanje nirnberškega in
drobnega blaga, ter tkanin, preje
in nitij.

Potrebščine za pisarne, kadilce in
popotnike. Najboljše šivanke in ši-
valne stroje; potrebščine za krojače in
čevljarje. — Svetinjice, rožni venci
in mašne knjige.

Hišna obuvala za zimске
in letne čase.

Raznovrste semena, trave in detelje.

Najboljše preskrbljena zaloga za kra-
marje, krošnjarje, prodajalce po sej-
mih in trgih na deželi.

P. n. g. pričakujem obilnih odjemalcev

Perje za blazine

po zelo
nizkih cenah.

S. Benisch

1 kg razcepljenega
sivega perja 2 K;
boljše vrste 2 K
40 v; polubelo najboljše K 2 80 v; čisto belo
4 K; belo, puh 5 K 10 v; 1 kg najfinejše belo
razcepljeno 6 K 40 v, 8 K; 1 kg puh-perja, sivo
K 6, 7; belo fino 10 K; najfinejše prsno 12 K.
Pošiljatev 5 kg, poštnine prosto.

Izgotovljena posteljna oprava
iz gostega, rdečega, plavega, belega ali rumen-
kastega nankinga; 1 pernica dolga 180 cm, ši-
roka 120 cm ter 2 blazine vsaka po 80 cm dolga
ter 60 cm široka s finim, trpežnim puhom K 16
s pol-puhom K 20, s finim puhom I. vrste K 24;
posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16
K; blazine za pod glavo K 3, K 3-50, K 4. Per-
nice 200 cm dolge in 140 cm široke K 13, K
14-70, K 17-80 in K 21. Pernati madraci iz moč-
nega križastega Gradna 189 cm dolgi in 116 cm
široki K 12-50 in 14-80.

Razpošilja se proti povzetju, in sicer od K
12 poštnine prosto. Neugajajoče se zamenja ali
pa se vzame nazaj ter se vrne denar. Ceniki zas-
tonj in poštnine prosto.

S. Benisch, Deschenitz št. 992, Češko

EDINO MODERNO DELAVNICO

z električno gonilno
silo, toplo priporoča

Josip Lipicer

Stolna ulica št. 7
(župnijski hiši)

preč. duhovščini za
izdelovanje cerkvene
posode, orodja in le-
stencev. Stare poso-
de, orodje se teme-

ljito prenovijo po kakor mogoče
nizki ceni in tudi na obroke.

Vse lastnega izdelka!

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

MIHAEL TURK

GORICA na Kornu št. 6. GORICA
priporoča slavnemu občinstvu svojo
brivnico. Zagotavlja točno postrežbo.
— Sprejema naročila za maskiranje po
zmernih cenah.

Sante Busolini

trgovec z jedilnim blagom v Gorici
naznanja slav. občinstvu, da je preselil
svojo trgovino iz dosedanjih prostorov
na Kornu št. 13

v ulico sv. Antona št. 2
tik trgovine g. Ig. Saunig.

V novih prostorih bo postregel slav. ob-
činstvu z najboljšim blagom, nizkimi
cenami in dobro postrežbo. — Istotako
tudi v svoji

podružnici v Solkanu št. 311.

Obenem priporoča svojo apnenico v
Solkanu. Cenj. naročila se sprejema v
trgovini v ulici so, Antona št. 2 in se
izvršujejo točno.

Lekarna Cristofoletti v Gorici na Travnku.

OLIO di FEGATO
DI MERLUZZO
PRIMA PESCA

Trskino (štokfiskovo) jetrno olje.
Posebno sredstvo proti prsnim bo-
leznim in splošni telesni slabosti.
Izvrna steklenica tega olja na
ravnomere barve po K 1-40, bele
barve K 2.

Trskino železnoto jetrno olje.
Raba tega olja je posebnost pri-
poročljiva otrokom in dečkom,
ki so nervozni in nežne narave.

Trskino jetrno olje se železnim jodecem.

S tem oljem se ozdravijo v kratkem času s gotovostjo vse kostne bolezni, žlezni otroki, golše, malokrvnost itd.

Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.

Opomba. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegije, preišče se vedno v mojem kem. laboratorju
predno se napolnijo steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim št. odjemalcem glede čistote in stalne
spodobnosti za zdravljenje.

Cristofolettijeva pijača iz kine in železa.

Najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskinim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

ULICA SV. ANTONA št. 4 (kjer je bila

pred leti tvrdka BOZZINI). — Stara zaloga raznovrst

nega pristnega briskega, furlanskega, vipavskega, istrskega in dal-
matinskega belega in črnega vina. Prodaja od 56 litra navzgor.
Raznovrstno žganje kakor tropinovec, slivovec, brinovec in finega
špirta. Razpošilja na debelo in drobno po najnižjih cenah.

PRVA GORIŠKA

posebna (specijalna) trgovina platnenega in
bombažastega blaga

H. WALLAND

GORICI

Gosposka ulica št. 17 v hiši Orzana

(prej Via Stretta 4.)

Združena češko-moravsko-slezijska tovarniška zaloga platnenega in bom-
bažastega blaga. Prodaja na debelo in drobno po stalnih tovarniških cenah
in sicer v veliki izbiri

šifona, bele in rujave šeše, (korama) platna za telesno perile in rjuhe!
Gradl in žimo za žimnice (štramace).

RAZLIČNE KOVERTE, PLAHE IN KOVTRE!

Vsakovrstni platneni in bombažasti robci, namizni prti, tovaliči, brisalke itd.

Zajamčeno

iz najboljše konopne preje ročno tkano domače gorenjsko platno iz Škofje-
Loke za rjuhe, kakor tudi ročne in kuhinjske brisalke, namizne prte in tovaliče
dolgoletne trajnosti!

Znano najboljše blago! Strogo solidna postrežba!

POPOLNOMA NOVA ZALOGA!

„CENTRALNA POSOJILNICA“

REGISZROVANA ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO

v GORICI

obrestuje hranilne vloge po 5%. Daje članom poso-
jila na vknjižbo po 6%, na menice po 7%, na me-
sečno odplačevanje, ki znaša mesečno 2 K za vsakih
100 K. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Zadružni urad je v lastni hiši Corso Glus. Verdi
št. 32, I. nad. — Uradne ure vsak dan razun nedelj
in praznikov od 8. ure zjutraj do 1. popoldne.

ODBOR.

„Ljubljanska kreditna banka“ podružnica v Gorici

centrala Ljubljana, C podružnice: Celje, Celovec, Sarajevo, Split, Trst.

glavniška glavnička K 8.000.000.
Rezervni zaklad K 1.000.000.00

Vloge na knjižice po 4 $\frac{3}{4}$ %, v tekočem računu po dogovoru.

Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst, deviz - valut.

Borzna naročila.

Promese za vsa žrebanja.

Vnovčenje kuponov in izžrebanih vrednostnih papirjev.

— Eskont menic —

— Stavbeni krediti. —

— Predujmi na vrednostne papirje.

Srečke na obroke.

Sprejemanje vrednot v varstvo in oskrbovanje.

Safes.

Nakazila v inozemstvo.

Kreditna pisma.